

حتم قرآن

باز کرامان زمان عاقل

وصلى الله على محمد وآله الطاهرين
سيما بقية الله الاعظم عليه السلام

حَمْدِ قُرْآنِ

بِاذْکَرَامَامِ زَمَانِ عَلَیْهِ السَّلَامُ

کاری از مؤسسه علمی-فرهنگی موعود ثقلم

✽ عنوان کتاب: ختم قرآن با ذکر امام زمان (عج)

✽ به اهتمام: سید محسن حسینی

✽ مدیر هنری: محمد عباس زاده

صفحه آرا: لیلا برزگر

✽ تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

✽ نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۴۰۲

قسم: خیابان سمیه، خیابان رجائی، کوچه

پنجم، پلاک ۵۱، مؤسسه موعود ثقلم

۰۹۱۹۱۶۰۷۶۱۶

moudethagalain

جزء شانزدهم -----	۴۷	مقدمه -----	۷
جزء هفدهم -----	۴۹	جزء اول -----	۹
جزء هجدهم -----	۵۱	جزء دوم -----	۱۱
جزء نوزدهم -----	۶۱	جزء سوم -----	۱۳
جزء بیستم -----	۶۵	جزء چهارم -----	۱۷
جزء بیست و یکم -----	۶۷	جزء پنجم -----	۱۹
جزء بیست و دوم -----	۶۹	جزء ششم -----	۲۳
جزء بیست و سوم -----	۷۳	جزء هفتم -----	۲۵
جزء بیست و چهارم -----	۷۵	جزء هشتم -----	۲۷
جزء بیست و پنجم -----	۷۷	جزء نهم -----	۳۱
جزء بیست و ششم -----	۷۹	جزء دهم -----	۳۳
جزء بیست و هفتم -----	۸۱	جزء یازدهم -----	۳۵
جزء بیست و هشتم -----	۸۳	جزء دوازدهم -----	۳۷
جزء بیست و نهم -----	۸۵	جزء سیزدهم -----	۳۹
جزء سی ام -----	۸۷	جزء چهاردهم -----	۴۳
فهرست منابع -----	۸۹	جزء پانزدهم -----	۴۵

رسول خدا ﷺ در میان مردم دو میراث گران بها به جا گذاشت تا امت ایشان با بهره مندی از آن دو میراث، مسیر هدایت را ادامه داده و از آن خارج نشوند؛ یکی قرآن و دیگری عترت و اهل بیت ﷺ. آن جناب فرمود: این دو تا روز قیامت از هم جدا نخواهند شد. قرآن و اهل بیت ﷺ هر دو، تا امروز امتداد دارند و امروز تنها باقی مانده خدا (بقیه الله) و آخرین امانتی از عترت رسول خدا ﷺ وجود مقدس ولی دوران و امام حی زمان حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشرف است. در منابع دینی همواره تاکید شده است تا نسبت به شناخت و معرفت لازم در مورد امام عصر و زمانمان تلاش کنیم. رسول خدا ﷺ بارها فرمود:

«مَنْ مَاتَ وَلَيْسَ لَهُ إِمَامٌ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً»^۱.

هر که بدون شناخت امام زمان خویش از دنیا برود، به مرگ جاهلی (غیر مسلمانی) از دنیا رفته است.

یکی از بهترین راه های شناخت امام عصر عجل الله تعالی فرجه، شناخت ایشان در پرتو آیات قرآن کریم است. در بهار قرآن یعنی ماه مبارک رمضان و هنگام ختم قرآن می توانیم بیشترین بهره را در این زمینه ببریم. در کتاب حاضر ۳۰ آیه از آیات قرآن در مورد حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه را مطرح نموده و سپس به بیان یکی از احادیث وارد شده از جانب اهل بیت علیهم السلام در تفسیر آیه مربوطه پرداخته ایم. اینگونه در هر روز، جزء قرآن مربوط به آن روز قرائت می شود و سپس آیه ای از همان جزء که در کتاب برگزیده شده و درباره وجود مقدس امام زمان عجل الله تعالی فرجه است خوانده می شود. سپس ترجمه آیه و یک حدیث تفسیری برای همان آیه ذکر شده است. همچنین در هر جزء با الهام از آیه و حدیث مربوطه نکته ای جهت استفاده بیشتر و بهتر معارف وحیانی بیان شده است.

امیدواریم با استفاده از فرصت ماه مبارک رمضان و نورانیت قرآن کریم بتوانیم به بیشترین بهره معرفتی و تقرب و نزدیکی نسبت به وجود مقدس ولی دوران و امام حی زمان عجل الله تعالی فرجه دست پیدا کرده و سپس در مسیر محبت و ارتباط قلبی با آن بزرگوار قدم برداریم. آن امامی که طبق بیان مفسران قرآن یعنی اهل بیت علیهم السلام تنها با ظهور اوست که عالم بشریت روی امنیت، آرامش، رفاه، عدالت، سلامتی و دیگر زیبایی ها را خواهد دید. همواره و به صورت ویژه در شب های با عظمت قدر، عاجزانه و همراه با تضرع و استغاثه از آستان خدای متعال بخواهیم به حرمت آیات قرآن و این ماه مبارک، هر چه زودتر فرج ولی اش امام زمان عجل الله تعالی فرجه را برساند.

«ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ»

در [حقانیت] این کتاب [با عظمت] هیچ شکی نیست؛ سراسر برای
پرهیزکاران هدایت است.

| «بقره / ۲» |

سَأَلْتُ الصَّادِقَ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ «الم. ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ
هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ» فَقَالَ الْمُتَّقُونَ شِيعَةُ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالْغَيْبُ
فَهُوَ الْحُجَّةُ الْغَائِبُ^۱.

از امام صادق علیه السلام از تفسیر این آیه پرسش نمودم که: الم ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ
هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ. فرمود: «متقین» شیعیان علی علیه السلام هستند و
«غیب» همان حجت غائب است.

❁ غیبت امام زمان علیه السلام به معنای تعطیلی امامت، یا اینکه
امام در میان ما حضور ندارد یا نمی‌توانیم از هدایت‌گره او بهره
مند شویم نیست. امام غائب تمام شؤونات و امور که
امامان معصوم علیه السلام پیش از دوره غیبت داشته اند را داراست.
حاضر است اما ظاهر نیست، در میان ما رفت و آمد دارد
اما در پس پرده غیبی است که یا او را نمی‌بینیم یا می‌بینیم ولی او را
نمی‌شناسیم. خود را از برکات حضورش محروم نکنیم.

﴿وَلَتَبْلُؤَنَّكُمْ بِشْيَءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَ
الْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ﴾

و بی تردید شما را به چیزی اندک از ترس و گرسنگی و کاهش بخشی از اموال
و کسان و محصولات [باقی یا ثمرات باغ زندگی از زن و فرزند] آزمایش می کنیم و
صبرکنندگان را بشارت ده.

| بقره / ۱۵۵ |

قال الصادق عليه السلام: إِنْ قُدَّامَ قِيَامِ الْقَائِمِ عَلَامَاتٌ بَلَوَى مِنَ اللَّهِ تَعَالَى لِعِبَادِهِ
الْمُؤْمِنِينَ قُلْتُ وَ مَا هِيَ قَالَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ - وَ لَتَبْلُؤَنَّكُمْ بِشَيْءٍ
مِّنَ الْخَوْفِ وَ الْجُوعِ وَ نَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَ الْأَنْفُسِ وَ الثَّمَرَاتِ وَ بَشِّرِ الصَّابِرِينَ
قَالَ لَتَبْلُؤَنَّكُمْ يَعْنِي الْمُؤْمِنِينَ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ مِنْ مُلُوكِ بَنِي فُلَانٍ فِي آخِرِ
سُلْطَانِهِمْ - وَ الْجُوعِ بَعْلَاءُ أَشْعَارِهِمْ وَ نَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ فَسَادِ التِّجَارَاتِ وَ قِلَّةِ
الْفُضْلِ فِيهَا - وَ الْأَنْفُسِ قَالَ مَوْتُ ذَرِيعٍ - وَ الثَّمَرَاتِ قِلَّةُ رَيْحٍ مَا يُزْرَعُ وَ قِلَّةُ
بَرَكَهَةِ الثَّمَارِ - وَ بَشِّرِ الصَّابِرِينَ عِنْدَ ذَلِكَ مَخْرُوجِ الْقَائِمِ عليه السلام^۱.

امام صادق علیه السلام فرمود: پیش از قیام حضرت مهدی علیه السلام، نشانه‌هایی است که
امتحانی از جانب خداوند متعال برای بندگان مؤمنش می‌باشد. راوی می‌گوید:
به حضرت عرض کردم: آن نشانه‌ها چیست؟ حضرت فرمود: فرمایش خداوند است
که «وَلَتَبْلُؤَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ
الصَّابِرِينَ». حضرت فرمود: «آزمایش می‌کنیم» یعنی مؤمنان را، «به چیزی اندک از

ترس» یعنی از پادشاهانی از بنی فلان در اواخر سلطنتشان، «و گرسنگی» به خاطر گرانی کالاهایشان، «و کاهش بخشی از اموال» یعنی بی‌فایده بودن تجارت‌ها و کم بودن سود آن، «و کسان» یعنی مرگ‌های زود هنگام، «و محصولات» یعنی کم بودن سود چیزهایی که کاشته می‌شود و کم بودن برکت میوه‌ها، «و صبرکنندگان را بشارت ده» یعنی به هنگام قیام حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الصالح.

✽ امروزه کم و بیش بعضی از نشانه‌هایی که در این روایت بیان شده به چشم می‌آید. از آن جا که خدای متعال بخشنده و مهربان است، بیائیم با دعای همگانی عاجزانه از بارگاه الهی بخواهیم تا این نشانه‌ها به سخت اعم از بیماری، گرسنگی و فقر، مرگ‌ها به سریع و ناگهان، گرانی و کم محصولی و دیگر بلایا و مشکلات و سختی‌ها را هر چه زودتر با فرج امام زمان عجل الله تعالی فرجه الصالح از جامعه بشری دفع کند.

﴿أَمَّنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ
وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ آمَنَ الرَّسُولُ وَقَالُوا سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾

پیامبر به آنچه از پروردگارش به او نازل شده ایمان آورده و مؤمنان همگی به
خدا و فرشتگان و کتاب‌ها و پیامبرانش ایمان آورده اند [و بر اساس ایمان استوارشان
گفتند:] ما میان هیچ یک از پیامبران او فرق نمی گذاریم و گفتند: شنیدیم و
اطاعت کردیم، پروردگارا! آمرزشت را خواهیم و بازگشت به سوی توست.

| بقره / ۲۸۵ |

سَمِعْتُ لَيْلَةَ أُسْرِيَ بِي إِلَى السَّمَاءِ قَالَ الْعَزِيزُ جَلَّ شَأْنُهُ آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ
إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ قُلْتُ وَ الْمُؤْمِنُونَ قَالَ صَدَقْتَ يَا مُحَمَّدُ مَنْ خَلَقْتَ لِأُمَّتِكَ
قُلْتُ خَيْرَهَا قَالَ عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عليه السلام قُلْتُ نَعَمْ يَا رَبِّ قَالَ يَا مُحَمَّدُ
إِنِّي أَظْلَعْتُ عَلَى الْأَرْضِ أَظْلَاعَةً فَأَخْتَرْتُكَ مِنْهَا فَشَقَقْتُ لَكَ اسْمًا مِنْ
أَسْمَائِي فَلَا أَذْكَرُ فِي مَوْضِعٍ إِلَّا وَ دُكِرْتَ مَعِيَ فَأَنَا الْمُخْمُودُ وَ أَنْتَ مُحَمَّدٌ
ثُمَّ أَظْلَعْتُ الثَّانِيَةَ فَأَخْتَرْتُ مِنْهَا عَلِيًّا وَ شَقَقْتُ لَهُ اسْمًا مِنْ أَسْمَائِي فَأَنَا
الْأَعْلَى وَ هُوَ عَلِيٌّ يَا مُحَمَّدُ إِنِّي خَلَقْتُكَ وَ خَلَقْتُ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ
الْحُسَيْنَ مِنْ سَبَجِ نُورٍ مِنْ نُورِي وَ عَرَضْتُ وَلَايَتَكُمْ عَلَى أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ
الْأَرْضِينَ فَمَنْ قَبَلَهَا كَانَ عِنْدِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ مَنْ جَحَدَهَا كَانَ عِنْدِي

مِنَ الْكَافِرِينَ يَا مُحَمَّدُ لَوْ أَنَّ عَبْدًا مِنْ عِبَادِي عَبْدَنِي حَتَّى يَنْقَطِعَ وَ
يَصِيرَ مِثْلَ الشَّنِّ الْبَالِي ثُمَّ أَتَانِي جَاحِدًا بِوَلَايَتِكُمْ مَا عَفَرْتُ لَهُ حَتَّى يُفَرَّ
بِوَلَايَتِكُمْ يَا مُحَمَّدُ أَتُحِبُّ أَنْ تَرَاهُمْ قُلْتُ نَعَمْ يَا رَبِّ فَقَالَ التَّفْتُ عَنْ يَمِينِ
الْعَرْشِ فَالتَفْتُ فَإِذَا أَنَا بِعَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ وَ عَلِيٍّ وَ مُحَمَّدٍ وَ
جَعْفَرٍ وَ مُوسَى وَ عَلِيٍّ وَ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ الْحَسَنِ وَ الْمُهْدِي عليه السلام فِي صَحْصَاحٍ
مِنْ نُورٍ قِيَامٌ يُصَلُّونَ وَ الْمُهْدِي فِي وَسْطِهِمْ كَأَنَّهُ كَوْكَبٌ دُرِّي فَقَالَ يَا
مُحَمَّدُ هَؤُلَاءِ الْحُجَجُ وَ هَذَا الثَّائِرُ مِنْ عِشْرَتِكَ يَا مُحَمَّدُ وَ عِزَّتِي وَ جَلَالِي إِنَّهُ
الْحُجَّةُ الْوَاجِبَةُ لِأَوْلِيَائِي وَ الْمُنتَقِمُ مِنْ أَعْدَائِي.^۱

رسول خدا ﷺ می فرمود: شبی که مرا به آسمان‌ها بردند، خداوند به من فرمود:
«پیامبر به آنچه از پروردگارش به او نازل شده ایمان آورده» و من گفتم: «مؤمنان
همگی به خدا ایمان آورده اند» خداوند فرمود: راست گفתי ای محمد! حال بگو که
چه کسی را در امتت جانشین خود قرار دادی؟ گفتم: بهترین ایشان را. خداوند
فرمود: علی بن ابی طالب را؟ گفتم: آری. فرمود: ای محمد! خوب به زمین نگاه
کردم و از روی زمین تو را برگزیدم و نامی را که مشتق از نام‌های من بود برای
برگزیدم و در هیچ جایی نام من ذکر نمی‌شود مگر آن که نام تو نیز با من ذکر
شود و من محمود «مورد ستایش» هستم و تو محمد «ستایش شده» هستی، سپس
دوباره به زمین نگاه کردم و علی را برگزیدم و نامی را که مشتق از نام‌های من
بود، برایش برگزیدم، بنابراین من اعلی «برترین» و او علی «والا» است. ای محمد
به راستی که تو و علی و فاطمه و حسن و حسین و ائمه علیهم السلام را که از نسل اویند
از اصل نور خود آفریدم و ولایت شما را بر اهل آسمان‌ها و زمین‌ها عرضه داشتم
و هر آن کسی که آن را بپذیرد نزد من از مؤمنین می‌باشد؛ و هر آن کس که آن
را انکار کند از کافرین می‌باشد. ای محمد! اگر بنده‌ای از بندگام مرا عبادت
کند تا جایی که به مانند مَشْكِ کهنه ای شود، سپس نزد من بیاید در حالی که

۱. غیبت طوسی ص ۱۴۸.

منکر ولایت شماس، تا زمانی که به ولایت شما اقرار نکند، او را نخواهم بخشید. ای محمد، دوست داری که آنان را ببینی؟ گفتم: آری. به من فرمود: به سمت راست عرش نگاه کن. من هم رو به آن سو کردم و دیدم علی را و فاطمه و حسن و حسین و علی بن الحسین و محمد بن علی و جعفر بن محمد و موسی بن جعفر و علی بن موسی و محمد بن علی و علی بن محمد و حسن بن علی و مهدی علیه السلام را که در دریایی از نور ایستاده‌اند و غماز می‌خوانند و مهدی در میان ایشان مانند ستاره‌ای است بسیار درخشان و مروارید وار. خداوند فرمود: ای محمد! اینان حجت‌های من هستند و مهدی قیام کننده‌ای است از خاندان تو، به عزت و شکوهم سوگند، مهدی حجتی است که اعتقاد و اطاعت او برای دوستانم واجب است و اوست انتقام گیرنده از دشمنان من.

❁ نور حضرت مهدی علیه السلام در میان انوار امامان، مروارید گونه و مانند ستاره‌ای درخشان است، اوست که با آمدنش انتقام همه ظلم و ستم‌ها گرفته می‌شود و حق داران به ایشان بازمی‌گردد. اگر ما نیز آرزوی رسیدن چنین دوران زیبایی را داریم بایستی دستان مان را به آسمان بالا برده و از خدای متعال رسیدن این روزهای زیبا را درخواست کنیم.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾.

ای اهل ایمان! [در برابر حوادث] شکیبایی کنید و دیگران را هم به شکیبایی
توصیه کنید و با یکدیگر [چه در حال آسایش چه در بلا و گرفتاری] پیوند و
ارتباط برقرار کنید و از خدا پروا نمائید تا رستگار شوید.

| آل عمران / ۲۰۰ |

عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْبَاقِرِ عليه السلام فِي مَعْنَى قَوْلِهِ تَعَالَى - يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا قَالَ اصْبِرُوا عَلَى أَدَاءِ الْفَرَائِضِ وَصَابِرُوا
عَدْوَكُمْ وَرَابِطُوا إِمَامَكُمْ الْمُنتَظَرِ.^۱

در باره این فرمایش خدای عزّ و جلّ که می‌فرماید: «اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا» از
امام باقر علیه السلام روایت شده که آن حضرت فرمود: یعنی صبر کنید بر انجام واجبات
الهی و پایداری کنید در برابر دشمنان و با امامی که در انتظارش هستید در ارتباط
باشید [یا مراقب او باشید].».

❁ بجاست اگر هر روز چند دقیقه‌ای با امام زمان خویش گفتگو
کنیم، نسبت به او ابراز محبت و دل‌تنگی نموده و همچنین حاجات
خویش را از او بطلبیم، چرا که او همیشه متوجه ما و به یاد ماست.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾

ای اهل ایمان! از خدا اطاعت کنید و از پیامبر و صاحبان امر خودتان [که امامان از اهل بیت اند] اطاعت کنید و اگر درباره چیزی نزاع داشتید، اگر به خدا و روز قیامت ایمان دارید، آن را به خدا و پیامبر ارجاع دهید؛ این کار برای شما بهتر و از نظر عاقبت نیکوتر است.

| نساء / ۵۹ |

سَلِيمُ بْنُ قَيْسٍ الْهَلَالِيُّ قَالَ سَمِعْتُ عَلِيًّا عليه السلام يَقُولُ... قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَ مَنْ شُرَكَائِي مِنْ بَعْدِي قَالَ الَّذِينَ قَرَّبَهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِنَفْسِهِ وَ بِي فَقَالَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ الْآيَةَ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَ مَنْ هُمْ قَالَ الْأَوْصِيَاءُ مِنِّي إِلَى أَنْ يَرُدُّوا عَلَيَّ الْخَوْضَ كُلُّهُمْ هَادٍ مُهْتَدٍ لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ خَذَلَهُمْ هُمْ مَعَ الْقُرْآنِ وَ الْفُرْقَانِ مَعَهُمْ لَا يُفَارِقُهُمْ وَلَا يُفَارِقُونَهُ بِهِمْ تُنَصَّرُ أُمِّي وَ بِهِمْ يُنْظَرُونَ وَ بِهِمْ يُدْفَعُ عَنْهُمْ الْبَلَاءُ وَ يُسْتَجَابُ دَعَاؤُهُمْ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ سَمِّهِمْ لِي فَقَالَ ابْنِي هَذَا وَ وَضَعَ يَدَهُ عَلَى رَأْسِ الْحَسَنِ ثُمَّ ابْنِي هَذَا وَ وَضَعَ يَدَهُ عَلَى رَأْسِ الْحُسَيْنِ عليه السلام ثُمَّ ابْنِ لَهُ يُقَالُ لَهُ عَلِيٌّ وَ سَيُولَدُ فِي حَيَاتِكَ فَأَقْرِئْهُ مِنِّي السَّلَامَ ثُمَّ تَكْمَلُهُ اثْنِي عَشَرَ فَقُلْتُ

يَا بِي أَنْتَ وَ أُمِّي يَا رَسُولَ اللَّهِ سَمَّيْهُمْ لِي رَجُلًا فَرَجَلًا فَسَمَّاهُمْ رَجُلًا رَجُلًا فِيهِمْ وَ اللَّهُ يَا أَحَا بَنِي هِلَالٍ مَهْدِيٍّ أُمَّهُ مُحَمَّدٌ الَّذِي يَنْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَ عَدْلًا كَمَا مُلِئْتُ ظُلْمًا وَ جَوْرًا وَ اللَّهُ إِنِّي لَأَعْرِفُ مَنْ يُبَايِعُهُ بَيْنَ الرُّكْنِ وَ الْمَقَامِ وَ أَعْرِفُ أَسْمَاءَ آبَائِهِمْ وَ قَبَائِلِهِمْ^۱.

امیرالمؤمنین (علیه السلام) فرمود: از رسول خدا سوال کردم: ای رسول خدا! شریکان بعد از من [در امامت] چه کسانی هستند؟ فرمود: کسانی که خداوند نام آنها را در کنار نام خود و نام من قرار داده و سپس فرمود: «أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ» یعنی امامان (علیهم السلام). عرض کردم: ای رسول خدا! منظور از ائمه چه کسانی اند؟ فرمود: اوصیای من که تمام آنها تا آن زمان که در کنار حوض بر من وارد شوند، هدایت کننده و هدایت شده اند و رفتار کسانی که آنها را خوار و تحقیر می کنند، ضرری به ایشان نمی رساند. اوصیا با قرآنند و قرآن همراه آنها. قرآن آنها را تنها نمی گذارد و آنها نیز قرآن را. تنها به واسطه ایشان (اوصیا)، امت من یاری شده و باران رحمت الهی بر آنان می بارد و تنها به خاطر وجود آنهاست که عذاب از امت من دور و دعایشان مستجاب می شود. عرض کردم: ای رسول خدا! نام آنها را بگو! فرمود: این پسر و دستش را بر سر حسن (علیه السلام) قرار داد، و این پسر و دستش را بر سر حسین (علیه السلام) گذاشت و سپس پسر او که علی نام دارد و در زمان حیات تو متولد می شود؛ پس سلام مرا به او برسان، و بعد از او بقیه دوازده امام که از نسل علی بن حسین (علیه السلام). عرض کردم: پدر و مادرم فدای شما، نام آنها را برارم بگو. سپس نام تک تک آنها را گفتم. به خدا سوگند، ای برادر بنی هلال، مهدی امت محمد نیز جزو این امامان است، همان که زمین را پر از عدل و داد خواهد کرد بعد از آن که از ظلم و ستم پر می شود، به خدا سوگند من تمام کسانی را که در میان رکن و مقام با او بیعت می کنند می شناسم و نام آنها و نام پدران و قبائل شان را نیز می دانم.

۱ کمال الدین ج ۱ ص ۲۸۵.

❁ قرآن همراه امام زمان علیه السلام و امام زمان علیه السلام همراه قرآن است، امروزه باران رحمت الهی به برکت او بر ما می بارد، عذاب به واسطه او از ما دور شده و دعا به مان به واسطه آن جناب مستجاب می شود. شایسته این است که ما نیز به یاد او بوده و در راه کسب محبتش و سپاس از نعمت هایی که به واسطه او به ما می رسد بر آئیم.

«وَإِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ
يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدٌ»

و هیچ يك از اهل كتاب نيست مگر آنكه پيش از مرگش به رسول خدا ايمان
مى آورد و رسول خدا روز قيامت بر آنان گواه است.

| نساء / ۱۵۹ |

شهر بن حوشب قال قال لي الحجاج بآن آية في كتاب الله قد أغشيتني، فقلت
أيها الأمير آية آية هي فقال قوله «وإن من أهل الكتاب إلا ليؤمننَّ به قبل
موته» والله إني لأمر باليهودي والنصراني فيضرب عنقه ثم أزمقه بعيني - فإ
أراه يحرك شفتيه حتى يحمّد، فقلت أضح الله الأمير ليس على ما تأولت، قال
كيف هو قلت إن عيسى ينزل قبل يوم القيامة إلى الدنيا - فلا ينق أهل ملّة
يهودي ولا نصراني إلا آمن به قبل موته ويصلي خلف المهدي، قال ويحك أني
لك هذا ومن أين جئت به، فقلت حدّثني به محمد بن علي بن الحسين بن علي
بن أبي طالب ع، فقال جئت بها والله من عين صافية!

شهر بن حوشب نقل کرده كه: حجاج به من گفت: همانا فهم آید ای از قرآن، مرا
ناتوان کرده. گفتم: ای امیر! کدام آیه؟ گفت: قول خدای تعالی «وَإِنْ مِنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ» «اهل كتاب نیز قبل از مرگشان به رسول خدا ايمان

خواهند آورد»، به خدا سوگند که من دستور می‌دهم که یهودی و نصرانی را گردن می‌زنند و آن گاه به چشم خود به آنها خیره می‌شوم و نمی‌بینم که لباسش به شهادت گفتن، تکان بخورد تا آن که جان می‌دهند. گفتم: امیر پاینده باد. این گونه که برداشت کرده‌ای نیست. گفت: پس چگونه است؟ گفتم: عیسی عَلَيْهِ السَّلَام پیش از روز قیامت به دنیا باز می‌گردد و هیچ یهودی یا پیرو دین دیگری نمی‌ماند، مگر پیش از مرگش به رسول خدا ایمان می‌آورد و عیسی نیز پشت سر مهدی عَلَيْهِ السَّلَام به نماز می‌ایستد. حجاج گفت: زنده باد، از کجا این را می‌دانی؟ چه کسی به تو گفته است؟ گفتم: این حدیث را محمد بن علی بن الحسین بن علی بن ابی طالب عَلَيْهِ السَّلَام فرموده است. حجاج گفت: به خدا سوگند که آن را از چشمه‌ای زلال آورده‌ای.

❁ در هنگام ظهور همه امت‌ها و ملت‌ها حتی یهودیان و مسیحیان به تبعیت از حضرت عیسی عَلَيْهِ السَّلَام به امام زمان ما حضرت مهدی عَلَيْهِ السَّلَام ایمان آورده و از ایشان اطاعت می‌کنند. شایسته است قدر امام خویش را بیش از پیش شناخته و هر چه زودتر در مسیر شناخت و تبعیت و محبت از او گام برداشته و هر چه بیشتر ظهورش را از خدای متعال طلب کنیم.

﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ

الْإِسْلَامَ دِينًا﴾

امروز [با نصب علی بن ابی طالب امامت] دینتان را برای شما کامل و نعمت را بر شما تمام کردم و اسلام را برایتان به عنوان دین پسندیدم.

| مائده / ۳ |

قال رسول الله ﷺ يوم الغدير: مَعَاشِرَ النَّاسِ التُّورُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي مَسْلُوكٍ ثُمَّ فِي عَلِيٍّ - ثُمَّ فِي النَّسْلِ مِنْهُ إِلَى الْقَائِمِ الْمُهْدِيِّ الَّذِي يَأْخُذُ بِحَقِّ اللَّهِ وَبِكُلِّ حَقٍّ هُوَ لَنَا.^۱

رسول خدا ﷺ در روز غدیر فرمود: هان ای مردمان! نور از سوی خداوند عز و جل در جان من، سپس در جان علی بن ابی طالب علیّه السلام، آن گاه در نسل او تا مهدی قائم علیّه السلام که حق خدا و حق هر مؤمنی را باز می ستاند، جریان یافته است.

❁ کامل شدن دین در روز غدیر با اعلام امامت هر دوازده امام از سوه خدا تعالی و توسط رسول خدا صلی الله علیه و اله انجام شد. امروزه که در دوره امامت امیر غدیر دوران مولایمان صاحب الزمان علیه السلام زندگی می کنیم، شایسته است در روز غدیر با امام زمان خویش حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف بیعت کنیم و همواره متوجه امام حاضر خویش باشیم.

جزء هشتم

﴿قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتُضِعُوا لِمَنْ أَمَنَ مِنْهُمْ اتَّعْلَمُونَ أَنِّي صَالِحٌ مَرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ. قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي آمَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ﴾
 اشراف و سران قومش که تکبر و سرکشی می ورزیدند به مستضعفانی که ایمان آورده بودند، گفتند: آیا شما یقین دارید که صالح از سوی پروردگارش فرستاده شده؟ گفتند: به طور یقین ما به آیینی که [از سوی خدا] بر او فرستاده شده مؤمنیم. مستکبران گفتند: ما به آیینی که شما به آن ایمان آوردید، کافریم!

اعراف / ۷۵ و ۷۶ |

قَالَ الصَّادِق عليه السلام: إِنَّ صَالِحاً غَابَ عَنْ قَوْمِهِ زَمَاناً وَ كَانَ يَوْمَ غَابَ عَنْهُمْ كَهْلاً مُبْدَحَ الْبُطْنِ حَسَنَ الْجِسْمِ وَافِرَ اللَّحْيَةِ خَمِصَ الْبُطْنِ خَفِيفَ الْعَارِضَيْنِ مُجْتَمِعاً رُبْعَةً مِنَ الرِّجَالِ فَلَمَّا رَجَعَ إِلَى قَوْمِهِ لَمْ يَعْرِفُوهُ بِصُورَتِهِ فَرَجَعَ إِلَيْهِمْ وَ هُمْ عَلَى ثَلَاثِ طَبَقَاتٍ طَبَقَةٌ جَاهِدَةٌ لَا تَرْجِعُ أَبَداً وَ أُخْرَى شَاكَّةٌ فِيهِ وَ أُخْرَى عَلَى يَقِينٍ فَبَدَأَ عليه السلام حِينَ رَجَعَ بِالطَّبَقَةِ الشَّاكَّةِ فَقَالَ لَهُمْ أَنَا صَالِحٌ فَكَذَّبُوهُ وَ شَتَمُوهُ وَ زَجَرُوهُ وَ قَالُوا بَرِئَ اللَّهُ مِنْكَ إِنَّ صَالِحاً كَانَ فِي غَيْرِ صَوْرَتِكَ قَالَ فَأَتَى الْجُهَادَ فَلَمْ يَسْمَعُوا مِنْهُ الْقَوْلَ وَ نَفَرُوا مِنْهُ أَشَدَّ النَّفُورِ ثُمَّ انْطَلَقَ إِلَى الطَّبَقَةِ الثَّالِثَةِ وَ هُمْ أَهْلُ الْيَقِينِ فَقَالَ لَهُمْ أَنَا صَالِحٌ فَقَالُوا أَخْبَرْنَا خَبِيراً لَا تَشْكُ فِيكَ مَعَهُ أَنَّكَ صَالِحٌ فَإِنَّا لَا نَمْتَرِي أَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى الْخَالِئُ يَنْقُلُ وَ يُحَوِّلُ فِي أَيِّ صُورَةٍ شَاءَ وَ

قَدْ أَخْبَرَنَا وَ تَدَارَسْنَا فِيمَا بَيْنَنَا بِعَلَامَاتِ الْقَائِمِ إِذَا جَاءَ وَ إِنَّمَا يَصِحُّ
عِنْدَنَا إِذَا أَتَى الْحُبْرُ مِنَ السَّمَاءِ فَقَالَ لَهُمْ صَالِحٌ أَنَا صَالِحٌ الَّذِي أَتَيْتُكُمْ
بِالنَّاقَةِ فَقَالُوا صَدَقْتَ وَ هِيَ الَّتِي نَتَدَارَسُ فَمَا عَلَامَتُهَا فَقَالَ لَهَا شِرْبٌ وَ
لَكُمْ شِرْبٌ يَوْمَ مَعْلُومٍ قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَ بِمَا جِئْتَنَا بِهِ فَعِنْدَ ذَلِكَ قَالَ اللَّهُ
تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَنْ صَالِحًا مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ فَقَالَ أَهْلُ الْيَقِينِ إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ
مُؤْمِنُونَ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا وَ هُمْ الشُّكَّاكُ وَ الْجَحَادُ إِنَّا بِالَّذِي آمَنُتُمْ
بِهِ كَافِرُونَ قُلْتُ هَلْ كَانَ فِيهِمْ ذَلِكَ الْيَوْمَ عَالِمٌ بِهِ قَالَ اللَّهُ أَعْدَلُ مِنْ أَنْ
يَشْرَكَ الْأَرْضُ بِلَا عَالِمٍ يَدُلُّ عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ لَقَدْ مَكَثَ الْقَوْمُ بَعْدَ خُرُوجِ
صَالِحٍ سَبْعَةَ أَيَّامٍ عَلَى فِتْرَةٍ لَا يَعْرِفُونَ إِمَامًا غَيْرَ أَنَّهُمْ عَلَى مَا فِي أَيْدِيهِمْ مِنْ
دِينِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ كَلِمَتُهُمْ وَاحِدَةً فَلَمَّا ظَهَرَ صَالِحٌ ﷺ اجْتَمَعُوا عَلَيْهِ وَ
إِنَّمَا مَثَلُ الْقَائِمِ ﷺ مَثَلُ صَالِحٍ^۱.

زید شحام از امام صادق ﷺ نقل کرده که صالح پیامبر ﷺ مدت زمانی را در
میان قومش نبود و هنگامی که از آنان دور شد، مردی میانسال و خوش اندام
بود که شکمی افتاده و ریشی بلند داشت. اما زمانی که برگشت، شکم او فرو
رفته و گونه‌هایش لاغر و جمع شده بود و قامتی متوسط داشت. بنابراین قومش او را
نشناختند. هنگامی که به نزد آنان برگشت، آنان سه گروه شدند: گروهی منکر
او شدند و هیچ گاه حاضر به بازگشت نبودند و گروهی نسبت به او در حالت
شک و تردید بودند و گروهی ایمان و یقین داشتند. حضرت صالح ﷺ از گروه
شکاک شروع کرد. به آنان گفت: من صالح هستم، آنان او را تکذیب کردند و به
وی دشنام دادند و از خود دور ساختند و گفتند: ما از تو به خدا براءت می‌جویم،
شمالی و قیافه صالح با تو فرق می‌کند. پس از آن صالح نزد منکران رفت، آنان نیز
به گفته او گوش نداده و از او اظهار تنفر کردند.

سپس به سوی گروه سوم رفت، آنان اهل یقین بودند. به آنان گفت: من صالح

۱. کمال الدین ج ۱ ص ۱۳۶.

هستم. گفتند: به ما نشانه‌ای نشان بده که ما شك نکنیم که تو صالح هستی، البته ما شك نداریم که خدای تبارک و تعالی که آفریدگار است، به هر صورتی که می‌خواهد، آفریدگان خویش را دگرگون می‌کند و نشانه‌های حجت خدا در هنگام قیام او به اطلاع ما رسیده است و آنها را مطالعه و بررسی کرده ایم، بی گمان، خبر و روایت هنگامی نزد ما صحیح است که از آسمان آمده باشد. صالح علیه السلام به آنان گفت: من همان صالح هستم که ماده شتر را برای شما آورده بودم. گفتند: راست می‌گویی و آن همان شتری است که در حال بررسی آن هستیم. بگو نشانه آن چیست؟ گفت: آن شتر در يك روز آب می‌خورد و شما در روزی دیگر گفتند به خدا و به آن چه از جانب خدا آورده‌ای ایمان آوردیم و آن گاه خدای تبارک و تعالی فرمود: «صالح از سوی پروردگارش فرستاده شده». اهل یقین گفتند: «به طور یقین ما به آیینی که [از سوی خدا] بر او فرستاده شده مؤمنیم» و شك کنندگان و منکران گفتند: «ما به آیینی که شما به آن ایمان آوردید، کافریم».

عرض کردم: آیا در آن روز عالمی در میان آنان بود؟ فرمودند: خدا عادل‌تر است از این که زمین را بدون عالمی رها کند که آن عالم مردم را به سوی خدا راهنمایی کند، این قوم پس از این که صالح از میان شان خارج شد، به مدت هفت روز امامی را نمی‌شناختند. اما ایشان با آن معارفی که از دین خدا نزدشان بود، هم عقیده و یکدل بودند و هنگامی که صالح ظاهر شد دور او را گرفته و به او ایمان آوردند و ماجرای حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه نیز دقیقاً مانند ماجرای صالح علیه السلام خواهد بود.

آنچه در ماجرای قوم حضرت صالح علیه السلام موجب هدایت مومنان شد این بود که گفتند ما پیش از ظهور حضرت صالح، شناخت و معرفت لازم در مورد حجت زمان مان را کسب کردیم. بنابراین شایسته است ما که در دوران غیبت امام دوازدهم علیه السلام هستیم، شناخت و معرفت لازم در مورد ولی دوران و حجت حی زمان مان را از قرآن و روایات اهل بیت علیهم السلام بدست بیاوریم.

﴿قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ

يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾

موسی به قومش گفت: از خدا یاری بخواهید، و شکیبایی ورزید، یقیناً زمین در سیطرهٔ مالکیت و فرمانروایی خداست، آن را به هر کس از بندگان که بخواهد می بخشد و سرانجام نیک برای پرهیزکاران است.

| اعراف / ۱۲۸ |

قُلْتُ لِأَيِّ عَبْدٍ اللَّهِ مَا مَعْنَى السَّلَامِ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ فَقَالَ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَمَّا خَلَقَ نَبِيَّهُ وَوَصِيَّهُ وَابْنَتَهُ وَابْنَتَهُ وَجَمِيعَ الْأُمَمَةِ وَخَلَقَ شِيعَتَهُمْ أَخَذَ عَلَيْهِمُ الْمِيثَاقَ وَأَنْ يَصْبِرُوا وَيُصَابِرُوا وَيُرَابِطُوا وَأَنْ يَتَّقُوا اللَّهَ وَوَعَدَهُمْ أَنْ يُسَلِّمَ لَهُمُ الْأَرْضَ الْمُبَارَكَةَ وَالْحَرَمَ الْأَمِينَ وَأَنْ يُنْزِلَ لَهُمُ الْبَيْتَ الْمَعْمُورَ وَيُظْهِرَ لَهُمُ السَّقْفَ الْمَرْفُوعَ وَيُرِيحَهُمْ مِنْ عَذْوِهِمْ وَالْأَرْضَ الَّتِي يُبَدِّلُهَا اللَّهُ مِنَ السَّلَامِ وَ يُسَلِّمَ مَا فِيهَا لَهُمْ لَا شَيْءَ فِيهَا قَالَ لَا خُصُومَةَ فِيهَا لِعَذْوِهِمْ وَأَنْ يَكُونَ لَهُمْ فِيهَا مَا يُحِبُّونَ وَأَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ ص عَلَى جَمِيعِ الْأُمَمَةِ وَشِيعَتِهِمُ الْمِيثَاقَ بِذَلِكَ وَإِنَّمَا السَّلَامُ عَلَيْهِ تَذَكُّرُ نَفْسِ الْمِيثَاقِ وَتَحْدِيدُ لَهُ عَلَى اللَّهِ لَعْلَهُ أَنْ يُعَجِّلَهُ جَلَّ وَعَزَّ وَيُعَجِّلَ السَّلَامَ لَكُمْ بِجَمِيعِ مَا فِيهِ^۱.

به امام صادق علیه السلام گفتم: سلام بر رسول خدا صلی الله علیه و آله معنایش چیست؟ در پاسخ فرمود: چون خدای متعال پیامبر خود، وصی او، دخترش، دو پسرش و همه امامان را آفرید و شیعیان آن‌ها را هم آفرید، از آن‌ها پیمان گرفت و اینکه باید شکبیا باشند و در برابر دشمنان ایستادگی کنند و مرزداري نمایند و این که پرهیزکار باشند نسبت به خدا و به آنها وعده داد که زمین را پر از برکت با حرم امن به آنها تسلیم کند و بیت المعمور را از آسمان برای آنها فرود آورد و سقف افراشته آسمان‌ها را برای آنها عیان کند و آنها را از دشمنان آسوده سازد، و زمین را با صلح و سلامتی با آنچه در آن هست در اختیار آن‌ها قرار دهد، به گونه ای که هیچ تاریکی در آن نباشد، فرمود: یعنی ستیزه و دشمنی در آن نماند و این که در آن زمین هر چه را بخواهند و دوست دارند اتفاق بیافتد و رسول خدا صلی الله علیه و آله از همه ائمه و شیعیانشان برای این موضوع پیمان گرفت و همانا درود و سلام بر آن حضرت یادآوری این پیمان و تجدید آن است بر خداوند تا شاید خدای متعال در انجام آن تعجیل کند و بشتابد به آماده کردن صلح و سلامت برای شما نسبت به همه آنچه در جهان است.

❁ از این بعد دقت کنیم؛ هر سلام ما به رسول خدا و اهل بیت علیهم السلام در واقع درخواست تعجیل در فرج امام زمان عجل الله تعالی فرجه و نفعنا من عذابه و اهل بیت علیهم السلام از خدای متعال است، با نیت درخواست تعجیل فرج به رسول خدا و اهل بیت علیهم السلام سلام بدهیم.

﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ
وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾

اوست که پیامبرش را با هدایت و دین حق فرستاد، تا آن را بر همه ادیان پیروز
گرداند، هر چند مشرکان خوش نداشته باشند.

| توبه / ۳۳ |

قال موسى بن جعفر عليه السلام: هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ قَالَ
هُوَ الَّذِي أَمَرَ رَسُولَهُ بِالْوَلَايَةِ لَوْصِيَّتِهِ وَالْوَلَايَةُ هِيَ دِينُ الْحَقِّ قُلْتُ لِيُظْهِرَهُ
عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ قَالَ يُظْهِرُهُ عَلَى جَمِيعِ الْأَدْيَانِ عِنْدَ قِيَامِ الْقِيَامِ^۱.

امام کاظم عليه السلام پیرامون آیه شریفه «اوست خدائی که رسول خود را بهدایت و
دین حق فرستاده است» چنین فرمود: یعنی اوست که رسولش را به ولایت وصیش
[امیرالمومنین] امر کرد و ولایت همان دین حق است. راوی گوید عرض کردم: «تا آن را
بر هر دینی غالب کند» [به چه مناسبت؟] امام کاظم عليه السلام فرمود: یعنی دین اسلام را در
زمان قیام مهدی عجل الله تعالی فرجه بر همه دین‌ها غلبه دهد.

❁ خدای متعال روزی دین اسلام و مکتب اهل بیت علیهم السلام را در تمامی نقاط کره زمین حاکم خواهد نمود و ندای اشهد ان علیا ولی الله از سرتاسر زمین به گوش خواهد رسید. آن روز روزی است که به دست حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف همه دنیا به عدالت و امنیت و ثروت و سلامتی و سرسبزی زمین و بارش های آسمانی مزین خواهد شد. چه زیباست که قلب های مان را با هم متحد کنیم و همه با هم با جدیت از درگاه خدای متعال هر چه زودتر رسیدن آن روز را طلب کنیم.

«وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ»
و [کافران] می گویند: «اگر راست می گویند، این وعده چه وقت اتفاق خواهد افتاد؟»

| یونس / ۴۸ |

قَالَ الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: مِنَّا اثْنَا عَشَرَ مَهْدِيًّا أَوَّلُهُمْ
أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَ آخِرُهُمُ التَّاسِعُ مِنْ وُلْدِي وَ هُوَ الْإِمَامُ
الْقَائِمُ بِالْحَقِّ يُحْيِي اللَّهُ بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ يُظْهِرُ بِهِ دِينَ الْحَقِّ عَلَى الدِّينِ
كُلِّهِ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ لَهُ غَيْبَةٌ يَزِيدُ فِيهَا أَقْوَامٌ وَ يَنْبُتُ فِيهَا عَلَى
الدِّينِ آخَرُونَ فَيُؤْذَنُ وَ يُقَالُ لَهُمْ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ أَمَّا
إِنَّ الصَّابِرَ فِي غَيْبَتِهِ عَلَى الْأَذَى وَ التَّكْذِيبِ بِمَنْزِلَةِ الْمُجَاهِدِ بِالسَّيْفِ بَيْنَ
يَدَيِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ^۱

امام حسین علی بن ابی طالب علیه السلام فرمود: از ما خاندان دوازده مهدی خواهد بود که اولین آن‌ها
امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب و آخرین آنها نهمین از فرزندان من خواهد
بود و او امام قائم به حق است و خدای تعالی زمین را به واسطه او پس از
مرگ زنده می‌کند و دین حق را به دست او بر همه ادیان چیره می‌نماید،

گرچه مشرکان را ناخوش آید، او غیبتی خواهد نمود که گروه هائی در آن مرتد شوند و دیگرانی در آن پابرجا می مانند [و این مومنان در دوره غیبت] اذیت می شوند و عده ای به آن ها خواهند گفت: اگر راست می گوئید این وعده چه وقت اتفاق خواهد افتاد؟ بدانید کسی که در دوران غیبت او بر آزار و تکذیب صبر کند، مانند مجاهدی است که با شمشیر پیش روی رسول خدا صلی الله علیه و آله [و در دفاع از آن حضرت] مجاهده کرده است.

✽ از خدای متعال بخواهیم که در دوران غیبت امام زمان (عج) ما را بر دین حق ثابت قدم نگاه دارد، بدانیم که باور به امام دوازدهم و انتظار آن حضرت سختی هایی دارد و پاداش صبر بر این سختی ها همراهی با رسول خدا و امام زمان علیهما السلام خواهد بود.

«وَلَيْتُنَّ أَخْرَجْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِلَى أُمَّةٍ مَّعْدُودَةٍ لَّيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ أَلَّا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُونَ»
و اگر عذاب را از آنان تا زمان آن گروه اندک به تأخیر اندازیم، مسلماً [از روی استهزا] خواهند گفت: چه عاملی آن را [از آمدن] باز می دارد؟! آگاه باشید! روزی که عذاب به آنان رسد، از آنان بازگشتی و بازداشتنی نیست و عذابی را که همواره مسخره می کردند، آنان را فرا خواهد گرفت.

| هود / ۸ |

قال أبو جعفر عليه السلام: أَصْحَابُ الْقَائِمِ الثَّلَاثُمِائَةِ وَالْبِضْعَةِ عَشَرَ رَجُلًا قَالَ هُمْ وَاللَّهِ الْأُمَّةُ الْمَعْدُودَةُ الَّتِي قَالَ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ وَلَيْتُنَّ أَخْرَجْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِلَى أُمَّةٍ مَّعْدُودَةٍ - قَالَ يَجْتَمِعُونَ فِي سَاعَةٍ وَاحِدَةٍ قَزَعًا كَقَزَعِ الْحَرِيفِ فَيُصْبِحُ بِمَكَّةَ فَيَدْعُو النَّاسَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ وَسُنَّةِ نَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ!

امام باقر عليه السلام فرمود: یاران قائم عليه السلام سیصد و چند نفر هستند و به خدا سوگند آنان همان امت معدودی هستند که خداوند در کتابش به آنان اشاره فرمود: «وَلَيْتُنَّ أَخْرَجْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِلَى أُمَّةٍ مَّعْدُودَةٍ» و فرمود: آنان چونان تکه‌های ابر پاییزی در یک لحظه نزد مهدی عجل الله تعالی فرجه له حضور می‌یابند و در این هنگام مهدی عجل الله تعالی فرجه له در مکه مردم را به قرآن و سنت رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دعوت خواهد نمود.

❁ خدای متعال سبیل و سیزده نفر یاران امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف را در یک ساعت نزد آن حضرت در شهر مکه حاضر می‌کند و پس از ایشان لشکر ده هزار نفره آن جناب آماده می‌شوند و قیام آن حضرت آغاز می‌شود. بکوشیم با کسب معرفت نسبت به دین و انجام وظائف خود در حیطه وظائف قلبی، زبانی و اعمال و جوارحی جزء منتظران حقیقی و بلکه یاوران و خدمتگزاران آن جناب شویم.

﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ
وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ﴾

و کافران می گویند: چرا از سوی پروردگارش معجزه ای [غیر قرآن] بر او نازل
نمی شود؟ تو فقط بیم دهنده هستی [نه اعجاز کننده ای که هر زمان برای هر هدف غیر
منطقی، دست به اعجاز بزنی] و برای هر قومی هدایت کننده ای است.

| رعد ۷ |

عَنِ الْحَسَنِ عليه السلام قَالَ: خَطَبَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَوْمًا فَقَالَ... اللَّهُمَّ إِنِّي أَعْلَمُ
أَنَّ الْعِلْمَ لَا يَبِيدُ وَلَا يَنْقَطِعُ وَأَنَّكَ لَا تُخْلِي أَرْضَكَ مِنْ حُجَّةٍ لَكَ عَلَى
خَلْقِكَ ظَاهِرٍ لَيْسَ بِالْمُطَاعِ أَوْ خَائِفٍ مَغْمُورٍ لِكَيْلَا تَبْطُلَ حُجَّتُكَ وَلَا
تَضِلَّ أَوْلِيَاؤُكَ بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَهُمْ أُولَئِكَ الْأَقْلُونَ عَدَدًا الْأَعْظَمُونَ قَدَرًا عِنْدَ
اللَّهِ فَلَمَّا نَزَلَ عَنْ مَنبَرِهِ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَمَا أَنْتَ الْحُجَّةُ عَلَى الْخَلْقِ
كُلِّهِمْ قَالَ يَا حَسَنُ إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ فَأَنَا
الْمُنْذِرُ وَعَلَيَّ الْهَادِي قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَقَوْلُكَ إِنَّ الْأَرْضَ لَا تَخْلُو مِنْ
حُجَّةٍ قَالَ نَعَمْ عَلَيَّ هُوَ الْإِمَامُ وَ الْحُجَّةُ بَعْدِي وَأَنْتَ الْحُجَّةُ وَ الْإِمَامُ
بَعْدَهُ وَ الْحُسَيْنُ الْإِمَامُ وَ الْحُجَّةُ بَعْدَكَ وَ لَقَدْ نَبَّأَنِي اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ أَنَّهُ
يَخْرُجُ مِنْ صُلْبِ الْحُسَيْنِ غُلَامٌ يَقَالُ لَهُ عَلِيٌّ ... وَ هُوَ الْحُجَّةُ وَ الْإِمَامُ

وَيُخْرِجُ اللَّهُ مِنْ صُلْبِهِ وَلَدًا سَمِيًّا... وَهُوَ الْإِمَامُ وَ الْحُجَّةُ بَعْدَ أَبِيهِ وَ يُخْرِجُ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ صُلْبِهِ مَوْلُودًا يُقَالُ لَهُ جَعْفَرُ وَ هُوَ الْإِمَامُ وَ الْحُجَّةُ بَعْدَ أَبِيهِ وَ يُخْرِجُ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ صُلْبِ جَعْفَرٍ مَوْلُودًا يُقَالُ لَهُ مُوسَى... فَهُوَ الْإِمَامُ وَ الْحُجَّةُ بَعْدَ أَبِيهِ وَ يُخْرِجُ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ صُلْبِ مُوسَى وَلَدًا يُقَالُ لَهُ عَلِيٌّ... وَ هُوَ الْإِمَامُ وَ الْحُجَّةُ بَعْدَ أَبِيهِ وَ يُخْرِجُ اللَّهُ مِنْ صُلْبِ عَلِيٍّ مَوْلُودًا يُقَالُ لَهُ مُحَمَّدٌ فَهُوَ الْإِمَامُ وَ الْحُجَّةُ بَعْدَ أَبِيهِ وَ يُخْرِجُ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ صُلْبِ مُحَمَّدٍ مَوْلُودًا يُقَالُ لَهُ عَلِيٌّ فَهُوَ الْحُجَّةُ وَ الْإِمَامُ بَعْدَ أَبِيهِ وَ يُخْرِجُ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ صُلْبِ عَلِيٍّ مَوْلُودًا يُقَالُ لَهُ الْحَسَنُ فَهُوَ الْإِمَامُ وَ الْحُجَّةُ بَعْدَ أَبِيهِ وَ يُخْرِجُ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ صُلْبِ الْحَسَنِ الْحُجَّةُ الْقَائِمُ إِمَامٌ شِيعَتِهِ وَ مُنْقَذُ أَوْلِيَائِهِ يَغِيبُ حَتَّى لَا يُرَى فَيَرْجِعُ عَنْ أَمْرِهِ وَ يَثْبُتُ آخَرُونَ وَ يَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ وَ لَوْ لَمْ يَبْقَ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا يَوْمٌ وَاحِدٌ لَطَوَّلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ذَلِكَ حَتَّى يُخْرِجَ قَائِمَنَا فَيَمْلَأَهَا قِسْطًا وَ عَدْلًا كَمَا مِلْنَا جَوْرًا وَ ظُلْمًا فَلَا تَخْلُوا الْأَرْضَ^۱.

امام حسن (علیه السلام) فرمود: رسول خدا (صلی الله علیه و آله) روزی بر منبر خطبه خواند و فرمود: پروردگارا! من می دانم که علم از بین نرفته و منقطع نمی گردد و تو زمین را از وجود حجت برای مردم، خالی نخواهی گذاشت، چه حجت ظاهر باشد و مردم او را اطاعت نکنند و چه حجت خائف باشد و دشمنان به او مجال ندهند، چرا که حجت و هدایت تو باطل نمی شود و دوستان تو پس از آن که آنان را به راه خویش هدایت کردی، از جاده صواب منحرف نگردند. همان دوستانی که در هنگام شمارش اندکند، ولی به قدر و منزلت در پیشگاه تو، در جایگاه رفیعی هستند. وقتی پیامبر (صلی الله علیه و آله) از منبر پایین آمد، به ایشان عرض کردم: ای رسول خدا! مگر شما حجت خداوند بر تمامی مردمان نیستید؟!

فرمود: ای حسن! پروردگار متعال فرموده است: «إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ»

۱ کفایة الاثر، ص: ۱۶۳

من انذار کننده هستم و علی علیه السلام هادی است. عرض کردم: ای رسول خدا! شما فرمودید: زمین از حجت خدا خالی نمی شود؟ فرمود: بله، علی علیه السلام بعد از من، امام و حجت مردم است و تو بعد از وی امام و حجت هستی و حسین علیه السلام بعد از تو امام و حجت و جانشین تو خواهد بود. پروردگار به من خبر داد که از نسل حسین علیه السلام پسری به دنیا می آید که علی نامیده می شود که همنام جدش علی امیرمومنان است. وقتی حسین علیه السلام دعوت حق را لبیک گوید، امامت به پسرش که علی نام دارد، می رسد و وی امام و حجت بعد از حسین علیه السلام است. آن گاه، خداوند از نسل علی بن الحسین پسری را برون می آورد که همنام من است و او پس از پدرش، امام و حجت است. خداوند از نسل محمد بن علی فرزندی برون می آورد که جعفر نام دارد و او پس از پدرش، امام و حجت است. خداوند متعال از صلب جعفر، فرزندی برون می آورد که موسی نامیده می شود و از صلب موسی فرزندی پا به عرصه حیات می نهد که علی نامیده می شود. و خداوند از صلب علی، مولودی به دنیا می آورد که محمد نامیده می شود و وی بعد از پدرش امام و حجت است. از نسل محمد، پسری به دنیا می آید که او را علی علیه السلام می گویند و او پس از پدرش، امام و حجت است. خداوند از صلب علی، پسری برون می آورد که حسن نام دارد. او پس از پدرش، امام و حجت است. خداوند از صلب حسن - عسکری علیه السلام - حجت قائم، امام شیعیان را برون می آورد که نجات دهنده دوستان خداست. او به محاق غیبت می افتد، به طوری که دیده نمی شود و از همین روی، گروهی از صف او جدا می شوند و گروهی نیز بر دین او ثابت قدم می مانند.

«وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ» (و می گویند اگر راست می گویند این وعده چه وقت است) اگر از عمر دنیا فقط يك روز باقیمانده باشد، خداوند، آن روز را آن قدر طولانی می کند که قائم قیام می کند و زمین را بعد از آن که پر از ظلم و بیاد شده باشد، سرشار از عدالت و انصاف می کند. بنابراین زمین از وجود شما خالی نخواهد بود.

❁ طبق این آیه قرآن و بیان روشن رسول خدا ﷺ در هر زمانی یکی از امامان دوازده گانه علیهم السلام هدایت مردم آن زمان را بر عهده دارند. چه آن حجت ظاهر باشد و چه غائب باشد، امروز نیز وجود مقدس حضرت بقیه الله الاعظم حضرت حجه بن الحسن المهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف با اینکه در غیبت است، هادے و هدایتگر قلبها و دل هاء مردمان به سوء خداوند متعال است. در زیارت امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف می خوانیم سلام بر تواء نور خدا كه هدایت شوندگان به وسیله تواء هدایت می شوند.

﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ. لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلَفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَاذِبِينَ﴾

با سخت ترین سوگندهایشان به خدا سوگند یاد کردند که خدا کسانی را که می میرند، برقی انگیزد! آری، [با قدرت بی نهایت برمی انگیزد] این وعده حق بر عهده اوست، ولی بیشتر مردم نمی دانند. [مردگان را زنده می کند] تا حقایق را که در آن اختلاف می کنند، برای آنان روشن سازد و تا کافران بدانند که همواره [در انکارشان نسبت به زنده شدن مردگان] دروغ می گفتند.

| نحل / ۳۹ |

عَنْ أَبِي بَصِيرٍ قَالَ: قَالَ ابُو عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام يَا أَبَا بَصِيرٍ لَوْ قَدْ قَامَ قَائِمُنَا بَعَثَ اللَّهُ إِلَيْهِ قَوْمًا مِنْ شِيعَتِنَا قَبَاعٌ سُيُوفُهُمْ عَلَى عَوَاتِقِهِمْ فَيَبْلُغُ ذَلِكَ قَوْمًا مِنْ شِيعَتِنَا لَمْ يَمُوتُوا فَيَقُولُونَ بُعِثَ فُلَانٌ وَ فُلَانٌ وَ فُلَانٌ مِنْ قُبُورِهِمْ وَ هُمْ مَعَ الْقَائِمِ فَيَبْلُغُ ذَلِكَ قَوْمًا مِنْ عَدُوِّنَا فَيَقُولُونَ يَا مَعْشَرَ الشَّيْعَةِ مَا أَكْذَبَكُمْ هَذِهِ دَوْلَتُكُمْ وَ أَنْتُمْ تَقُولُونَ فِيهَا الْكَذِبَ لَا وَ اللَّهُ مَا عَاشَ هَؤُلَاءِ وَ لَا يَعِيشُونَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ قَالَ فَحَكَى اللَّهُ قَوْلَهُمْ فَقَالَ وَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ.^۱

ابوبصیر نقل کرده است که امام صادق علیه السلام به من فرمود: ای ابا بصیر! هرگاه که قائم ما ظهور کند، خداوند گروهی از شیعیان ما را زنده می‌کند، آنها قبضه شمشیرهایشان بر دوششان است. خبر این امر به تعدادی از شیعیان ما که هنوز زنده‌اند، می‌رسد و می‌گویند: فلانی و فلانی از شیعیان از قبر خود برخاسته‌اند و همراه مهدی هستند. هنگامی که این خبر به گروهی از دشمنان ما می‌رسد می‌گویند: ای شیعیان! چقدر شما دروغگو هستید، این دولت شاست و شما در آن هر دروغی که بخواهید می‌گویید، به خدا هرگز چنین کسانی زنده نشده‌اند و تا قیامت نیز زنده نخواهند شد. لذا خداوند در این جا سخن آن دشمنان را حکایت نموده و رد کرده است: «وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَن يَمُوتُ».

✽ خدای متعال پیش از قیامت هم در دوره ظهور امام زمان علیه السلام و هم پس از دولت امام زمان علیه السلام عده‌ای از اقوام گذشته را به دنیا بر می‌گرداند که در عقیده شیعه به آن رجعت می‌گویند. تعداد زیادی از آیات قرآن و روایات معصومین علیهم السلام در موضوع رجعت است. افرادی که در زمان امام زمان علیه السلام رجعت می‌کنند جزء باران آن حضرت بوده و توفیق حضور در رکاب آن بزرگوار را یافته و در خدمت حضرتش با دشمنان برای برقراره عدالت می‌جنگند. همچنین در دوره رجعت پس از امام دوازدهم امامان شیعه علیهم السلام همراه با عده‌ای از شیعیان نیکوکار به دنیا باز می‌گردند تا دنیا را سرشار از آبادی و امنیت و عدالت کرده و حقوق از دست رفته شان را بازیابند.

﴿وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا﴾
و کسی را که خدا کشتنش را حرام کرده [و برای جان او حرمت نهاده] جز به حق نکشید، و هر کس مظلوم [و به ناحق] کشته شود، برای وارثش تسلطی بر قاتل [جهت خوخواهی] قرار داده ایم، پس وارث مقتول نباید در کشتن زیاده روی کند؛ زیرا او مورد حمایت است.

| اسراء / ۳۳ |

سَأَلْتُ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام فِي قَوْلِهِ تَعَالَى - وَ مَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا قَالَ ذَلِكَ قَائِمُ آلِ مُحَمَّدٍ يَخْرُجُ فَيَقْتُلُ بِدَمِ الْحُسَيْنِ عليه السلام ^۱.
از امام صادق درباره آیه «وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا»، پرسیدند؛ فرمود: منظور قائم آل محمد عليه السلام است که قیام می کند و قصاص خون حسین عليه السلام را می گیرد.

❁ سیدالشهداء (علیه السلام) به فرزندش امام زین العابدین (علیه السلام) فرمود: پسرم علی، به خدا سوگند خون من آرام و قرار نخواهد یافت تا زمانی که خدای متعال مهدی را برانگیزد. از دیگر سو امام صادق (علیه السلام) فرمود اگر شما شیعیان مانند بنی اسرائیل عاجزانه به درگاه خدا دعا کنید خدای متعال فرج ما اهل بیت را خواهد رساند. انتقام سیدالشهداء (علیه السلام) و فرج اهل بیت و بلکه فرج و رهایی تمام شیعیان و تمامی مظلومان عالم به ظهور حضرت مهدی (علیه السلام) و بدست آن حضرت اتفاق می افتد. فرصت بی نظیر ماه رمضان و شبهای قدر را برای دعای عاجزانه بر فرج منجی جهان بشریت قدر بدانیم.

﴿قُلْ كُلٌّ مُتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ

السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَى﴾

بگو: «همه در انتظارند. پس در انتظار باشید. زودا که بدانید یاران راه راست

کیانند و چه کسی راه یافته است.»

| طه / ۱۳۵ |

مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَنْ أَبِيهِ عليه السلام فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ
الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَى قَالَ الصِّرَاطُ السَّوِيُّ هُوَ الْقَائِمُ عَ وَ الْمُهْدَى مَنِ
اهْتَدَى إِلَى طَاعَتِهِ وَ مِثْلُهَا فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَ آمَنَ
وَ عَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى قَالَ إِلَى وَلَآئِنَا^۱

امام موسی بن جعفر علیه السلام درباره آیه فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَى
[بزودی خواهید دانست چه کسی به راه راست است و هدایت یافته] از پدرش امام رضا علیه السلام نقل
کرد که صراط سوی یا صراط مستقیم قائم آل محمد است و هدایت یافته کسی که
راه به اطاعت از حضرت مهدی علیه السلام پیدا کند و شبیه این آیه در قرآن آیه وَإِنِّي لَغَفَّارٌ
لِمَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى [خدا می فرماید: و به یقین، من آمرزنده کسی هستم
که توبه کند و ایمان بیاورد و کار شایسته نماید و به راه راست رهسپار شود] یعنی هدایت بولایت
ما پیدا کند.

✽ طبق تفسیر مفسر حقیقی قرآن امام موسی کاظم علیه السلام قرآن کریم در این آیه ما را به انتظار امام دوازدهم حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف توصیه می کند. در فرهنگ ثقلین یعنی قرآن و اهل بیت علیهم السلام، انتظار به مجموعه اے از امور گفته می شود. شخص منتظر بایستی ضمن شناخت و معرفت صحیح نسبت به مبانی دینی خویش، در ضمن رعایت تقوی و انجام اعمال صالح، انتظار، اشتیاق و عطش حقیقی نسبت امام زمان خود و نیز انتظار، اشتیاق و عطش حقیقی نسبت به دولت ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف داشته باشد. رابطه قلبی خویش با حجت حی زمانش را تقویت کند و همراه با تضرع و استغاثه از غیبت حجت خدا به درگاه الهی شکایت ببرد که اللهم انا نشکوا الیک فقد نبینا و غیبه ولینا... .

﴿أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ. الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ﴾
به کسانی که [ستمکارانه] مورد جنگ و هجوم قرار می گیرند، به سبب آنکه به آنان ستم شده اذن جنگ داده شده، مسلماً خدا بر یاری دادن آنان تواناست. همانان که به ناحق از خانه هایشان اخراج شدند [و گناه و جرمی نداشتند] جز اینکه می گفتند: پروردگار ما خدا است.

| حج / ۳۹ و ۴۰ |

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام فِي قَوْلِهِ «أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا...» قَالَ: إِنَّ الْعَامَّةَ يَقُولُونَ نَزَلَتْ فِي رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمَّا أُخْرِجَتْهُ قُرَيْشٌ مِنْ مَكَّةَ وَإِنَّمَا هِيَ لِلْقَائِمِ عليه السلام إِذَا خَرَجَ يَطْلُبُ بِدَمِ الْحُسَيْنِ عليه السلام وَهُوَ قَوْلُهُ: نَحْنُ أَوْلِيَاءُ الدَّمِ وَطَلَّابُ الدِّيَةِ^۱.

امام صادق عليه السلام در باره این آیه: «أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ» فرمود: عامه (اهل سنت) می گویند که این آیه در مورد رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نازل شده است، آن زمان که قریش ایشان را از مکه اخراج کردند. اما مقصود این آیه، قائم آل محمد وَعَلَيْهِ السَّلَام است، آن زمان که به خوخواهی حسین عليه السلام قیام می کند و این سخن قائم عليه السلام است که می فرماید: ما اولیای دم و خواهان دیه هستیم.

❁ در روایات آمده که در هنگام ظهور، امام زمان علیه السلام در کنار کعبه خطبه اے می خوانند و در آن خطبه از مردمان دوره غیبت شکایت نموده می فرمایند: مردم از ما در مقابل ظالمان دفاع کنید، همانا ما را ترسانند و ما مورد ظلم واقع شده و از شهر و خانواده مان رانده شدیم، بر ما ستم رفته و از حق مان محروم شدیم، پس ما را یارے کنید.... همانگونه که در آیه فوق نیز اشاره شده است، امام زمان علیه السلام در دوره غیبت مظلوم هستند و حقوق ایشان غصب شده است. بایستی در این ماه خدا به یارے همه مظلومان به ویژه مظلوم ترین ایشان یعنی ولی دوران و حجت حی زمان، امام زمان مان بشتابیم و با جان و مال و دعای بر فرجش تا می توانیم او را یارے کنیم.

﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ
كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى
لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا
وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾

خدا به کسانی از شما که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، وعده داده است که حتماً آنان را در زمین جانشین [دیگران] کند، همان گونه که پیشینیان آنان را جانشین [دیگران] کرد، و قطعاً دینشان را که برای آنان پسندیده به سودشان استوار و محکم نماید، و یقیناً ترس و بیمشان را تبدیل به امنیت کند، [تا جایی که] فقط مرا بپرستند [و] هیچ چیزی را شریک من نگیند و آنان که پس از این نعمت های ویژه ناسپاسی ورزند [در حقیقت] فاسق اند.

| نور / ۵۵ |

سَدِيرِ الصَّيرِفِي قَالَ: دَخَلْتُ أَنَا وَ الْمُفَضَّلُ بْنُ عُمَرَ وَ أَبُو بَصِيرٍ وَ أَبَانُ
بُنْ تَغْلِبَ عَلَى مَوْلَانَا أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الصَّادِقِ عليه السلام فَرَأَيْنَاهُ جَالِسًا عَلَى
الشَّرَابِ وَ عَلَيْهِ مِسْحٌ خَبِيرِيٌّ مُطَوَّقٌ بِلَا جَبِّ مُقَصَّرُ الْكُنَيْنِ وَ هُوَ
يَبْكِي بُكَاءَ الْوَالِهِ الثَّكَلَى ذَاتِ الْكَبِدِ الْحَرَى قَدْ نَالَ الْحُزْنَ مِنْ
وَجَنَّتِيهِ وَ شَاعَ التَّغْيِيرُ فِي عَارِضِيهِ وَ أَبْلَى الدُّمُوعُ مَحَجَرِيهِ وَ هُوَ يَقُولُ
سَيِّدِي غَيْبُكَ نَفْثَ رُقَادِي وَ صَيَّقْتَ عَلَيَّ مِهَادِي وَ ابْتَرَزْتَ مِنِّي رَاحَةً
فُوَادِي سَيِّدِي غَيْبُكَ أَوْصَلَتْ مُصَابِي بِفَجَائِعِ الْأَبَدِ وَ فَقَدْ الْوَاكِدِ بَعْدَ

الْوَاحِدِ يُفْنِي الْجَمْعَ وَالْعَدَدَ فَمَا أَحْسَ بِدَمْعَةٍ تَرَقَّى مِنْ عَيْنِي وَ أَيْنِ يَفْتُرُ
 مِنْ صَدْرِي عَنْ دَوَارِجِ الرِّزَايَا وَ سَوَالِفِ الْبَلَايَا إِلَّا مُثْلَ بَعْنِي عَنْ غَوَابِرِ
 أَعْظَمِهَا وَ أَفْضَعِهَا وَ يَوَاقِي أَشَدَّهَا وَ أَنْكَرَهَا وَ نَوَائِبَ مَخْلُوطَةٍ بِغَضَبِكَ وَ
 نَوَازِلَ مَعْجُونَةٍ بِسَخَطِكَ قَالَ سَدِيدٌ فَاسْتَظَارَتْ عُقُولُنَا وَلَهَا وَ تَصَدَّعَتْ
 قُلُوبُنَا جَزَعًا مِنْ ذَلِكَ الْخُطْبِ الْهَائِلِ وَ الْحَادِثِ الْغَائِلِ وَ ظَنَنَّا أَنَّهُ سَمَتَ
 لِكُرْهُهِ قَارِعَةً أَوْ حَلَّتْ بِهِ مِنَ الدَّهْرِ بَاقِيَةٌ فَقُلْنَا لَا أَبْكِي اللَّهُ يَا ابْنَ
 خَيْرِ الْوَرَى عَيْنَيْكَ مِنْ آيَةٍ حَادِثَةٍ تَسْتَنْرِفُ دَمْعَتَكَ وَ تَسْتَعْمِطُ عَنَبَتَكَ
 وَ آيَةٌ حَالَةٍ حَتَمَتْ عَلَيْكَ هَذَا الْمُنَاسِمَ قَالَ فَزَفَرَ الصَّادِقُ عليه السلام زُفْرَةً انْتَفَخَ
 مِنْهَا جَوْفُهُ وَ اشْتَدَّ عَنْهَا خَوْفُهُ وَ قَالَ وَيَلِكُمْ نَظَرْتُ فِي كِتَابِ الْجُفْرِ
 صَبِيحَةَ هَذَا الْيَوْمِ وَ هُوَ الْكِتَابُ الْمُشْتَمِلُ عَلَى عِلْمِ الْمَنَايَا وَ الْبَلَايَا وَ
 الرِّزَايَا وَ عِلْمِ مَا كَانَ وَ مَا يَكُونُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ الَّذِي خَصَّ اللَّهُ بِهِ
 مُحَمَّدًا وَ الْأَئِمَّةَ مِنْ بَعْدِهِ عليهم السلام وَ تَأَمَّلْتُ مِنْهُ مَوْلِدَ قَائِمَةٍ وَ غَيْبَتَهُ وَ إِنْطَاءَهُ
 وَ طُولَ عُمُرِهِ وَ بَلَوَى الْمُؤْمِنِينَ فِي ذَلِكَ الزَّمَانِ وَ تَوَلَّدَ الشُّكُوكُ فِي قُلُوبِهِمْ
 مِنْ طُولِ غَيْبَتِهِ وَ اتَّزَادَ أَكْثَرُهُمْ عَنْ دِينِهِمْ - وَ خَلَعَهُمْ رِبْقَةَ الْإِسْلَامِ مِنْ
 أَعْنَاقِهِمْ الَّتِي قَالَ اللَّهُ تَقَدَّسَ ذِكْرُهُ وَ كُلِّ إِنْسَانٍ الزَّمَانُ طَائِرُهُ فِي عُنُقِهِ
 يَعْنِي الْوَلَايَةَ فَأَخَذْتَنِي الرِّقَّةَ وَ اسْتَوَلْتُ عَلَيْهَا الْخَزَائِنَ فَقُلْنَا يَا ابْنَ رَسُولِ
 اللَّهِ كَرِمْنَا وَ فَضَّلْنَا بِإِشْرَاكَكَ إِيَّانَا فِي بَغْضِ مَا أَنْتَ تَغْلُمُهُ مِنْ عِلْمِ
 ذَلِكَ قَالَ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَدَارَ لِقَائِهِ مِثْلَ ثَلَاثَةِ أَدَارِهَا فِي ثَلَاثَةِ مَنَ
 الرُّسُلِ عليه السلام قَدَّرَ مَوْلِدَهُ تَقْدِيرَ مَوْلِدِ مُوسَى عليه السلام وَ قَدَّرَ غَيْبَتَهُ تَقْدِيرَ غَيْبَةِ
 عِيسَى عليه السلام وَ قَدَّرَ إِنْطَاءَهُ تَقْدِيرَ إِنْطَاءِ نُوحٍ عليه السلام وَ جَعَلَ لَهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ
 عُمُرَ الْعَبْدِ الصَّالِحِ أَغْنَى الْخَضِرِ عليه السلام دَلِيلًا عَلَى عُمُرِهِ فَقُلْنَا لَهُ اكْشِفْ لَنَا
 يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ عَنْ وُجُوهِ هَذِهِ الْمَعَانِي قَالَ عليه السلام أَمَّا مَوْلِدُ مُوسَى عليه السلام فَإِنَّ
 فِرْعَوْنَ لَمَّا وَقَفَ عَلَى أَنَّ زَوَالَ مُلْكِهِ عَلَى يَدِهِ أَمَرَ بِإِخْصَارِ الْكَهَنَةِ فَذَلَّلَهُ
 عَلَى نَسَبِهِ وَ أَنَّهُ يَكُونُ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَ لَمْ يَزَلْ يَأْمُرُ أَصْحَابَهُ بِشَقِي

بُطُونِ الْحَوَامِلِ مِنْ نِسَاءِ بَنِي إِسْرَائِيلَ حَتَّى قَتَلَ فِي طَلَبِهِ نِسَاءً وَ عَشْرِينَ
أَلْفَ مَوْئِدٍ وَ تَعَدَّرَ عَلَيْهِ الْوُصُولُ إِلَى قَتْلِ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ بِحَفِظِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ
تَعَالَى إِيَّاهُ وَ كَذَلِكَ بَنُو أُمَيَّةَ وَ بَنُو الْعَبَّاسِ لَنَا وَقَفُوا عَلَى أَنَّ زَوَالَ مُلْكِهِمْ
وَ مُلْكِ الْأُمَرَاءِ وَ الْجَبَابِرَةِ مِنْهُمْ عَلَى يَدِ الْقَائِمِ مِنَّا نَاصِبُونَ الْعَدَاوَةَ وَ وَضَعُوا
سُيُوفَهُمْ فِي قَتْلِ آلِ الرَّسُولِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ إِبَادَةِ نَسْلِهِ طَمَعاً مِنْهُمْ فِي الْوُصُولِ إِلَى
قَتْلِ الْقَائِمِ وَ يَأْبَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يَكْشِفَ أَمْرَهُ لِوَاحِدٍ مِنَ الظَّالِمَةِ إِلَّا
أَنْ يُنَمَّ نُورُهُ ... وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ وَ أَمَّا غَيْبَةُ عِيسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ فَإِنَّ الْيَهُودَ وَ
النَّصَارَى اتَّفَقَتْ عَلَى أَنَّهُ قُتِلَ فَكَذَّبَهُمُ اللَّهُ جَلَّ ذِكْرُهُ بِقَوْلِهِ وَ مَا قَتَلُوهُ وَ
مَا صَلَبُوهُ وَ لَكِنْ شُبِّهَ هُمْ «٥» كَذَلِكَ غَيْبَةُ الْقَائِمِ فَإِنَّ الْأُمَّةَ سَتَشْكِرُهَا
لِظُوهِهَا فَمَنْ قَاتِلٍ يَهْدِي بَأْتَهُ لَمْ يُؤَلَّدْ وَ قَاتِلٍ يَقُولُ إِنَّهُ يَتَعَدَّى إِلَى ثَلَاثَةِ
عَشَرَ وَ صَاعِداً وَ قَاتِلٍ يَعْصِي اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ بِقَوْلِهِ إِنْ رُوحَ الْقَائِمِ يَنْطِقُ
فِي هَيْكَلٍ غَيْرِهِ وَ أَمَّا إِبْطَاءُ نُوحٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَإِنَّهُ لَمَّا اسْتُنزِلَتِ الْعُقُوبَةُ عَلَى قَوْمِهِ
مِنَ السَّمَاءِ بَعَثَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ الرُّوحَ الْأَمِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِسَبْعِ نَوَاتٍ فَقَالَ يَا
نَبِيَّ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يَقُولُ لَكَ إِنَّ هَؤُلَاءِ خَلَائِقِي وَ عِبَادِي وَ لَسْتُ
أُبِيدُهُمْ بِصَاعِقَةٍ مِنْ صَوَاعِقِي إِلَّا بَعْدَ تَأْكِيدِ الدَّعْوَةِ وَ الزَّامِ الْحُجَّةِ فَعَاوِدِ
اجْتِهَادَكَ فِي الدَّعْوَةِ لِقَوْمِكَ فَإِنِّي مُثَبِّكٌ عَلَيْهِ وَ أَعْرِسُ هَذِهِ النَّوَى فَإِنَّ لَكَ
فِي نَبَاتِهَا وَ بُلُوغِهَا وَ إِذْرَاكِهَا إِذَا أُمُتِرَ الْفَرْجُ وَ الْخَلَاصُ فَبَشِّرْ بِذَلِكَ مَنْ
تَبِعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَلَمَّا نَبَتَ الْأَشْجَارُ وَ تَأَزَّرَتْ وَ تَسَوَّقَتْ وَ تَغَصَّنَتْ
وَ أُمُتِرَتْ وَ زَهَا الشَّعَرُ عَلَيْهَا بَعْدَ زَمَانٍ طَوِيلٍ اسْتَنْجَزَ مِنَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ وَ
تَعَالَى الْعِدَّةَ فَأَمَرَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَنْ يَغْرِسَ مِنْ نَوَى تِلْكَ الْأَشْجَارِ وَ
يُعَاوِدَ الصَّبْرَ وَ الْجَبْتَادَ وَ يُؤَكِّدَ الْحُجَّةَ عَلَى قَوْمِهِ فَأَخْبَرَ بِذَلِكَ الطَّوَائِفَ
الَّتِي آمَنَتْ بِهِ فَارْتَدَّ مِنْهُمْ ثَلَاثُمِائَةِ رَجُلٍ وَ قَالُوا لَوْ كَانَ مَا يَدَّعِيهِ نُوحٌ
حَقًّا لَمَا وَقَعَ فِي وَعْدِ رَبِّهِ خُلْفٌ ثُمَّ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَمْ يَزَلْ يَأْمُرُهُ عِنْدَ
كُلِّ مَرَّةٍ بِأَنْ يَغْرِسَهَا مَرَّةً بَعْدَ أُخْرَى إِلَى أَنْ غَرَسَهَا سَبْعَ مَرَّاتٍ فَهَذَا زَالَتْ

تِلْكَ الطَّوَائِفُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ تَزْتَدُّ مِنْهُ طَائِفَةٌ بَعْدَ طَائِفَةٍ إِلَى أَنْ عَادَ إِلَى
تَيْفٍ وَ سَبْعِينَ رَجُلًا فَأُوْحَىٰ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَىٰ عِنْدَ ذَلِكَ إِلَيْهِ وَ قَالَ يَا
نُوحُ الْآنَ أَشْفَرُ الصُّبْحِ عَنِ اللَّيْلِ لِعَيْنِكَ حِينَ صَرَخَ الْحَقُّ عَنْ مُحْضِهِ وَ
صَفَا الْأَمْرُ وَ الْإِيمَانُ مِنَ الْكَدْرِ بِازْتِدَادٍ كُلِّ مَنْ كَانَتْ طِبْنَتُهُ خَبِيثَةً فَلَوْ
أَنِّي أَهْلَكْتُ الْكُفَّارَ وَ أَبْقَيْتُ مَنْ قَدِ ارْتَدَّ مِنَ الطَّوَائِفِ الَّتِي كَانَتْ آمَنَتْ
بِكَ لَمَّا كُنْتُ صَدَقْتُ وَ عِدِّي السَّابِقَ لِلْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ أَخْلَصُوا التَّوْحِيدَ
مِنْ قَوْمِكَ وَ اعْتَصَمُوا بِجَبَلِ نُبُوتِكَ بِأَنْ أَسْتَخْلِفَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَ أُمَكِّنَ
لَهُمْ دِينَهُمْ وَ أَبَدِلَ خَوْفَهُمْ بِالْأَمْنِ لِكَيْ تَخْلُصَ الْعِبَادَةُ لِي بِذَهَابِ الشَّكِّ
مِنْ قُلُوبِهِمْ وَ كَيْفَ يَكُونُ الْإِسْتِخْلَافُ وَ التَّمْكِينُ وَ بَدَلِ الْخَوْفِ بِالْأَمْنِ
مَتَى لَهُمْ مَعَ مَا كُنْتُ أَعْلَمُ مِنْ ضَعْفِ يَقِينِ الَّذِينَ ارْتَدُّوا وَ حُبِّ طِبْنِهِمْ
[طِبْنَتِهِمْ] وَ سُوءِ سَرَائِرِهِمُ الَّتِي كَانَتْ نَتَائِجِ التَّفَاقِقِ وَ سُوءِ الضَّلَالَةِ فَلَوْ
أَنَّهُمْ تَسَنَّمُوا مِنِّي الْمُلْكَ الَّذِي أُوتِيَ الْمُؤْمِنِينَ وَفَتَ الْإِسْتِخْلَافِ إِذَا أَهْلَكْتُ
أَعْدَاءَهُمْ لَتَشْفُقُوا رَوَائِحَ صِفَاتِهِ وَ لَأَسْتَخْكَمْتُ سَرَائِرَ نِفَاقِهِمْ [وَ] تَأَبَّدَتْ
حِبَالُ ضَلَالَةٍ قُلُوبِهِمْ وَ لَكَاشَفُوا إِخْوَانَهُمْ بِالْعَدَاوَةِ وَ حَارَبُوهُمْ عَلَى طَلَبِ
الرِّبَاسَةِ وَ التَّفَرُّدِ بِالْأَمْرِ وَ التَّنْهِي وَ كَيْفَ يَكُونُ التَّمْكِينُ فِي الدِّينِ وَ
انْتِشَارُ الْأَمْرِ فِي الْمُؤْمِنِينَ مَعَ إِشَارَةِ الْفِتَنِ وَ إِيْقَاعِ الْحُزُوبِ كَلَّا وَ اصْنَعِ
الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَ وَحِينَا قَالَ الصَّادِقُ (ع) وَ كَذَلِكَ الْقَائِمُ فَإِنَّهُ تَمْتَدُّ أَيَّامُ
غَيْبَتِهِ لِيُصْرَحَ الْحَقُّ عَنْ مُحْضِهِ وَ يَصْفُو الْإِيمَانُ مِنَ الْكَدْرِ بِازْتِدَادٍ كُلِّ
مَنْ كَانَتْ طِبْنَتُهُ خَبِيثَةً مِنَ الشَّيْعَةِ الَّذِينَ يُحْشَى عَلَيْهِمُ النِّفَاقُ إِذَا
أَحْسُوا بِالْإِسْتِخْلَافِ وَ التَّمْكِينِ وَ الْأَمْنِ الْمُنتَشِرِ فِي عَهْدِ الْقَائِمِ (ع) ١.

سدير صیرفی گوید: من و مفضل بن عمر و ابو بصیر و ابان بن تغلب بر سرورمان
امام صادق (ع) وارد شدیم و او را دیدیم در حالی که بر خاک نشسته بود و رداپی
خیبری طوق دار و بدون گردن، و آستین کوتاه بر تن دارد و همانند زن مصیبت

زده‌ای که بجه خود را از دست داده باشد و با دلی سوزان که خون و اندوه گونه‌هایش را تغییر داده و اشک در چشمانش حلقه زده بود می‌گفت: ای سرور من! با غیبت، خواب از چشمانم ریوده و بستر بر من تنگ کرده و آرامش قلب را از من ستانده‌ای. ای سرور من! غیبت، مصیبت‌های مرا همیشگی ساخته. از دست دادن یکی بعد از دیگری، جمع و عدد ما را به دست فنا سپرده است و پس اشکی را نمی‌یابم که در کاسه چشمم خشک گردد و ناله‌ای را نمی‌یابم که از سینه‌ام رخت بندد؛ همان مصیبت‌های پی در پی و رنج‌های گذشته‌ای که سخت‌ترین و فجیع‌ترین این مصائب گذشته و آنها که خواهد آمد، هم اکنون در برابر چشمانم قد برافراشته است و نیز بلایا و گرفتاری‌هایی که با خشم تو در آمیخته و با غضب عجین شده است.

سدیر گفت: از حیرت، عقل از سرمان پرید از و از بی‌تابی، از آن حادثه هولناک و مصیبت وحشتناک، قلبمان پاره پاره گشت و گمان بردیم آن حضرت ﷺ در اثر واقعه ناگواری که بر او نازل شده، ذکر خدا می‌گوید. گفتیم: ای بهترین انسانها! خداوند چشمانت را گریان نکند، چه حادثه‌ای چشمانت را اشکبار و اشکان تو را ریزان نموده است و آن چه چیزی است که تو را این چنین به سوگواری نشانده است؟! . روایت کرده که امام صادق ﷺ آهی سوزناک کشید که در اثر آن شکمش برآمد و ترسش بیشتر گشت و فرمود: . وای بر شما باد، امروز صبح در کتاب جَفرِ نگرِیستم و آن کتابی است مشتمل بر علم مرگ و مصائب و علم آن چه که بوده و خواهد بود تا روز قیامت، و خداوند آن علم را مخصوص محمد ﷺ و سلم، و ائمه پس از او ﷺ گردانیده است. در این کتاب زمان ولادت غائب‌مان و غیبت او، کندی و درنگ او، و طول عمر او، و رنج مؤمنان در آن زمان، ظهور شک در دل‌هایشان از طولانی شدن غیبت و ارتداد بسیاری از دین و کندن طناب اسلام از گردن را میدیدم که خداوند متعال در این خصوص فرمود: «وَكُلَّ إِنْسَانٍ لِّلْزَمَانِ طَائِرَةٌ فِي عُنُقِهِ» [و کارنامه هر انسانی را به گردن او بسته‌ایم] و منظور ولایت است و به

همین خاطر است که شفقت مرا در بر گرفته و اندوه به من چیره شده است.

گفتم: ای فرزند رسول خدا! با شریک کردن ما در آن چه در این باره می‌دانی، ما را مورد لطف و فضل خویش قرار ده. پس آن حضرت ﷺ فرمود: خداوند تبارک و تعالی سه چیز را که برای رسولانش رقم زده بود، برای حضرت قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف نیز رقم زد: ولادتش را همچون موسی ﷺ مقدر فرمود و غیبتش را همچون عیسی ﷺ و کندی و دزنگ او را همچون نوح ﷺ مقدر نمود و عمر بنده صالح یعنی خضر را دلیل بر عمر طولانی او گردانیده است. پس گفتم: ای فرزند رسول خدا! جلوه‌های این معانی را به ما بنمایان. امام ﷺ فرمود: اما شباهت ولادت او به ولادت موسی ﷺ این گونه است که فرعون وقتی آگاه شد که نابودی فرمانروایی‌اش به دست موسی ﷺ است، دستور داد تا کاهنان را فرا خوانند و نسب او را بیابند. وقتی فهمید که او از بنی اسرائیل است، شروع کرد به دریدن شکم زنان باردار بنی اسرائیل تا این که بیست هزار و اندی نوزاد را کشت و به واسطه حراست الهی از موسی، فرعون نتوانست به او دست یابد. بنی امیه و بنی عباس هم مانند فرعون، وقتی فهمیدند که نابودی حکومت‌شان بدست قائم ماست، با ما به دشمنی پرداختند و شمشیرهای خود را به خون آل رسول ﷺ و سلم آغشتند و نسل‌کشی کردند، به این امید که بتوانند قائم ﷺ را بکشند؛ اما غافل از این که خداوند امر خویش را برای ظالمان آشکار نمی‌کند و نورش را تمام می‌کند، حتی اگر مشرکان نسبت به آن بیزار باشند.

اما در مورد شباهت غیبت او با عیسی باید گفت که یهودیان و مسیحیان همگی بر این اتفاق نظر داشتند که عیسی ﷺ کشته شده است و خداوند ادعای آنان را تکذیب کرد آن جا که فرمود: «وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ» [آنان او را نکشتند و مصلوبش نکردند، لیکن امر بر آنان مشتبه شد]. غیبت حضرت قائم ﷺ هم همین گونه است؛ چرا که امت به خاطر طولانی شدنش آن را انکار خواهند کرد و برخی بی دلیل گویند: او به دنیا نیامده است؛ و دیگری می‌گوید: او به دنیا آمده

و مرده است و دیگری وجود او را رد می‌کند و چنین می‌گوید: یازدهمین امام ما نازا بوده و گوینده منحرف دیگری می‌گوید: او سیزدهمین امام یا بعد از آن است و دیگری از فرمان خدا سرپیچی کند و گوید: روح حضرت قائم علیه السلام در جسم انسان دیگری به سخن درخواهد آمد. اما در باره تاخیر در نزول عذاب بر قوم نوح باید گفت، هنگامی که نوح از خداوند خواست که از آسمان بر قومش عذاب فرستد، خداوند متعال جبرئیل علیه السلام را با هفت دانه نبات (گیاه) فرستاد. جبرئیل نزد نوح علیه السلام آمد و فرمود: ای نبی خدا! همانا خداوند تبارک و تعالی می‌فرماید: اینها آفریده‌ها و بندگان من هستند و من آنها را با صاعقه نابود نمی‌کنم، مگر بعد از این که در دعوت پافشاری کردی و بر آنان اقام حجت نمودی. دوباره در دعوت آنان به حق تلاش نما که به خاطر این کار تو را پاداش دهم. این دانه‌ها را بکار که در روییدن و رسیدن آن هنگامی که میوه دهد، برای تو گشایش و نجات حاصل شود و مؤمنانی را که از پیروان تو هستند به این خبر بشارت ده. پس هنگامی که این درختان روییدند و مستحکم شدند و ساقه و شاخه دادند و میوه به بار آوردند و بعد از مدتی طولانی که خرمای آن رسید، از خدای متعال خواست که وعده‌اش را محقق سازد. پس خداوند به نوح علیه السلام دستور داد تا دانه‌های آن درختان را بکارد و دوباره صبر و تلاش را پیشه خود سازد و بر قوم خود اقام حجت کند. نوح نیز پیروانش را از این مسئله باخبر کرد که سیصد نفر از آنها از دینشان برگشتند و گفتند اگر آن چه نوح ادعا می‌کند حق بود، خدای او به وعده‌اش وفا می‌کرد. خداوند پیوسته و مکرر به نوح علیه السلام دستور می‌داد تا هفت مرتبه این دانه‌ها را بکارد، پس مؤمنان همین طور یکی بعد از دیگری از دین خدا برمی‌گشتند تا این که فقط هفتاد و چند نفر بر دین خود استوار ماندند و خداوند تبارک و تعالی وحی کرد: ای نوح! اکنون صبح در جلوی چشمانت از شب پرده بر می‌دارد. هنگامی که حق، اصل خویش را آشکار سازد و با مرتدّ شدن بد طینتان، صفای ایمان از تاریکی شناخته شود. اگر من آنان را که کفر ورزیده‌اند، هلاک کنم و مؤمنانی را

که مرتد شده‌اند، زنده نگه دارم، در وعده گذشته خود به مؤمنانی که خالصانه یکتاپرست شدند و به ریسمان نبوت تو چنگ زدند و به وعده‌ای که بر اساس آن، مؤمنان را در زمین به خلافت می‌رسانم و دین آنان را قوت می‌بخشم و ترسشان را به آرامش و امنیت مبدل می‌سازم تا با رفتن شك از دلشان خالصانه مرا عبادت کنند، وفادار نخواهم بود و چگونه می‌توانم کسانی را در زمین به خلافت رسانم و دینشان را قوت بخشم و ترسشان را به آرامش مبدل سازم در حالی که می‌دانم از دین برگشتگانی هستند که یقینی سست و سرشتی زشت و درونی پلید دارند که در اثر نفاق ورزیدن و گمراهی است. اگر این از دین برگشتگان، وقتی که دشمنان مؤمنان را هلاک کنم، بویی از رایحه حکومتی که به مؤمنان عطا شده استشمام کنند، از رایحه صفات این حکومت می‌بوییدند و نفاق درویشان استوار می‌گردید و ریسمان گمراهی دلهایشان ابدی می‌گشت و با برادرانشان آشکارا دشمنی می‌کردند و برای کسب ریاست با آنان به جنگ بر می‌خاستند و در میدان امر و نهی کردن، یکه‌تاز بودند. چگونه می‌توان با وجود فتنه انگیزی‌ها و جنگ افروزی‌ها به دین قوت بخشید و آن را در بین مؤمنان رواج داد؟ نه، هرگز که چنین نیست. این جاست که خداوند متعال می‌فرماید: «وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا» [و زیر نظر ما و (به) وحی ما کشتی را بساز].

امام صادق علیه السلام فرمود: ظهور حضرت قائم علیه السلام نیز همین گونه است، چرا که روزگار غیبت او آنقدر طولانی شود تا حق آشکار شود و ایمان از تیرگی باز شناخته شود و این وقتی میسر گردد که شیعیان بد سرشت و پلیدی که ترس از نفاق آنان می‌رود. هر گاه احساس کنند در عهد قائم علیه السلام به حکومت رسند و قدرت گیرند و به آرامش و امنیت رسند. مرتد گردند.

❁ امام صادق علیه السلام که خود حجت خدا هستند در فراق امام دوازدهم و در غم طولانی شدن غیبت او و نگرانی برای شیعیانی که در دوره طولانی غیبت از دین خارج می‌شوند این گونه گریه و ناله سر داده و

می‌فرماید در غم غیبت فرزندم مهدی آرامش و آسودگی و خیال راحتی ندارم و پیوسته غمگین و ناراحتم. با این وصف وظیفه ما در مورد امام دوازدهم و گریه و ناله و بی قراره و دعا در فراق او چیست و چگونه بایستی محبت و همچنین دلتنگی خود را نسبت به آن حجت غائب الهی اظهار کنیم؟

❁ دشمنان به نیت دست یافتن و قتل امام دوازدهم حضرت مهدی عجل الله فرجه، امامان قبلی و اولاد رسول خدا ﷺ را به قتل و شهادت رسانده اند. این نشان می‌دهد اولاد دشمنان چقدر به وعده رسول خدا در مورد دنیا آمدن حضرت مهدی ﷺ یقین داشته اند. ثانیاً این روایت وضعیت امنیتی و خطرناکی را که امام مهدی ﷺ در آن به سر می‌برده و اکنون نیز در همان وضعیت به سر می‌برد نشان می‌دهد. از این رو در روایات ما از امام زمان ﷺ با عنوان شریذ و خائف نام برده شده که حتی در دوره غیبت به جهت حفظ امنیت خویش مکان ثابت و روشنی برای اقامت ندارد و دائماً بایستی شیعیان برای حفظ جان حضرت دعا کنند. از جمله در اعمال شب قدر وارد شده است که دائماً در هر زمان برای حفظ جان و سلامتی امام زمان ﷺ دعاے اللهم کن لولیک... را بخوانید و از خدای متعال سلامتی و امنیت آن وجود مبارک را درخواست کنید.

❁ مشخص می‌شود علاوه بر افرادی که در لباس دشمنان از مخالفان امام زمان ﷺ و مانع ظهور آن حضرت هستند، عده‌ای از شیعیان غیر خالص هم با قدرت طلبی و دنیا طلبی شان از عوامل تاخیر در فرج آن حضرت هستند. پس بایسته است در این شب هائے قدر از خدای متعال طهارت قلب و روح خویش و خلوص و اخلاص کامل نسبت به ولی دوران و حجت حی زمان حضرت مهدی ﷺ را درخواست کنیم.

«إِنْ نَشَأْ نُنْزِلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ»
اگر بخواهیم معجزه ای بزرگ از آسمان بر آنان نازل می کنیم که فروتنانه و بی
اختیار در برابرش گردن نهند.

| شعراء / ۴ |

أَبُو عَبْدِ اللَّهِ قَالَ سَمِعْتُ أَبِي ع يَقُولُ وَاللَّهِ إِنَّ ذَلِكَ [النِّدَاءَ] فِي كِتَابِ
اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ لَبَيِّنٌ حَيْثُ يَقُولُ إِنْ نَشَأْ نُنْزِلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ
أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ فَلَا يَبْقَى فِي الْأَرْضِ يَوْمَئِذٍ أَحَدٌ إِلَّا خَضَعَ وَذَلِكَ رَقَبَتُهُ
لَهَا فَيُؤْمِنُ أَهْلُ الْأَرْضِ إِذَا سَمِعُوا الصَّوْتَ مِنَ السَّمَاءِ أَلَّا إِنَّ الْحَقَّ فِي عِلِّيِّ بْنِ
أَبِي طَالِبٍ ع وَشِيعَتِهِ قَالَ فَإِذَا كَانَ مِنَ الْغَدِ صَعِدَ إِبْلِيسُ فِي الْهَوَاءِ حَتَّى
يَتَوَارَى عَنْ أَهْلِ الْأَرْضِ ثُمَّ يُنَادِي أَلَا إِنَّ الْحَقَّ فِي عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ وَشِيعَتِهِ
فَإِنَّهُ قَتَلَ مَظْلُومًا فَأَظْلَمُوا بِدَمِهِ قَالَ فَ يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ
الثَّابِتِ عَلَى الْحَقِّ وَهُوَ النَّدَاءُ الْأَوَّلُ وَيَرْتَابُ يَوْمَئِذٍ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ *

وَالْمَرْصُ وَاللّٰهُ عَدَاوَتُنَا فَعِنْدَ ذٰلِكَ يَتَبَرَّءُونَ مِنَّا وَيَتَنَاولُونَا فَيَقُولُونَ اِنَّ الْمُنَادِيَ الْاَوَّلَ سِحْرٌ مِّنْ سِحْرِ اَهْلِ هٰذَا الْبَيْتِ ثُمَّ تَلَا اَبُو عَبْدِ اللّٰهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَوْلَ اللّٰهِ عَزَّ وَجَلَّ - وَ اِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ^۱

امام جعفر صادق علیه السلام فرمود از پدرم شنیدم که می گفت: به خدا قسم این موضوع [صیحه آسمانی] در کتاب خداوند عز و جل آشکار است، آن جا که می فرماید: «اِنْ تَشَآءُ نُنَزِّلْ عَلَیْهِم مِّنَ السَّمَآءِ آیَةً فَظَلَّتْ اَعْنَافُهُمْ هَا خَاضِعِیْنَ» بنابراین، در آن روز هر کس که در روی زمین است در برابر آن خضوع می کند و گردنش در برابر آن خم می گردد، و اهالی زمین با شنیدن آن صدا از آسمان، ایمان می آورند. صدایی که می گوید: هان! آگاه باشید که حق با علی بن ابی طالب علیه السلام و شیعیان اوست. فردای آن روز ابلیس به آسمان می رود تا از چشم زمینیان پنهان بماند. سپس ندا می دهد: هان! آگاه باشید که حق با عثمان بن عفان و طرفدارانش هست، چرا که او مظلومانه کشته شد و به خوخواهی او بپردازید. ایشان ادامه دادند و گفتند: سپس خداوند عز و جل ، آنان را که با سخنی استوار به حقیقت که همان نخستین است، ایمان آوردند، (برای نشان) پایدار نگه می دارد و کسانی که در آن روز در دلهایشان بیماری وجود دارد، شک می کنند و منظور از بیماری، همان دشمنی با ماست. در آن هنگام از ما بیزاری می جویند و از ما خرده می گیرند و می گویند: همانا منادی اول یکی از جادوهای اهل این خاندان است. سپس ایشان ادامه دادند و این آیه قرآن را تلاوت کردند: «وَ اِنْ يَرَوْا آیَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ» (و هر گاه نشانه ای ببینند روی بگردانند و گویند سحری دایم است).

❁ صیحه آسمانی عقیده و باور حق و صحیحی است که به عنوان یکی از نشانه های حتمی ظهور امام زمان علیه السلام در آیات و روایات متعدده بیان شده است. همچنین اهل بیت علیهم السلام فرموده اند

پیش از شنیده شدن این ندا و صیحه آسمانی ادعای هر مدعی در بحث مهدویت، دروغین و نادرست است و باید تکذیب شود. در بعضی روایات آمده که این صیحه در روز بیست و سوم ماه مبارک از آسمان شنیده خواهد شد. در شب و روز های قدر با تضرع و استغاثه از درگاه خدای متعال بخواهیم با قدرت بی مانند خویش در این شب های قدر امر فرج مولایمان امام زمان علیه السلام را مقدر نموده و آن را امضاء نماید.

﴿طسم. تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ. نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنْ نَبَأِ مُوسَى وَ
فِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ. إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ
أَهْلَهَا شِيْعًا يَسْتَضِعُّ طَائِفَةً مِنْهُمْ يُذِخُّ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ
إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ.﴾

طسم. این آیات [باعظمت] کتاب روشنگر است. بخشی از سرگذشت [مهم]
موسی و فرعون را برای [عبرت گرفتن] مردمی که ایمان می آورند به حق و راستی
بر تو می خوانیم. همانا فرعون [در سرزمین مصر] برتری جویی و سرکشی کرد و
مردمش را گروه گروه ساخت، در حالی که گروهی از آنان را ناتوان و زبون
گرفت، پسرانشان را سر می برید، و زنانشان را [برای بیگاری گرفتن] زنده می
گذاشت؛ بی تردید او از مفسدان بود.

۱۴ | قصص ۱/ الی ۴ |

قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): كُنْ لِمَا لَا تَرْجُو أَرْجَى مِنْكَ لِمَا تَرْجُو فَإِنَّ مُوسَى بْنَ
عِمْرَانَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) خَرَجَ لِيَقْتَبِسَ لِأَهْلِهِ نَارًا فَرَجَعَ إِلَيْهِمْ وَهُوَ رَسُولُ نَبِيِّ فَأَصْلَحَ
اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَمْرَ عَبْدِهِ وَنَبِيِّهِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي لَيْلَةٍ وَهَكَذَا يَفْعَلُ
اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى بِالْقَائِمِ الثَّانِي عَشَرَ مِنَ الْأَيَّامَةِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَصْلُحُ لَهُ أَمْرُهُ فِي
لَيْلَةٍ كَمَا أَصْلَحَ أَمْرَ نَبِيِّهِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ يُخْرِجُهُ مِنَ الْحَيَرَةِ وَالْغَيْبَةِ إِلَى
نُورِ الْفَرَجِ وَالظُّهُورِ^۱

امام صادق علیه السلام فرمود: به آنچه که به آن امید نداری، امیدوارتر باش از آنچه که به آن امیدوار هستی؛ زیرا موسی بن عمران رفت تا آتشی برای خانواده‌اش بیاورد، لیکن در حالی بازگشت که پیامبر خدا شده بود و خدای متعال در یک شب امر بنده و نبی خود موسی علیه السلام را اصلاح فرمود و همین کار را با حضرت قائم علیه السلام یعنی امام دوازدهم خواهد کرد؛ یعنی کار وی را در یک شب به سامان خواهد رساند، همان طور که کار موسی را به سامان رساند. خداوند تبارک و تعالی او را از حیرت و غیبت به سوی نور فرج و ظهور خارج می‌کند.

❦ به آن چه امید نداری، امیدوارتر باش از آنچه به آن امیدوار هستی، امام صادق علیه السلام می‌خواهند به ما بفرمایند ماجرای فرج امام زمان علیه السلام مانند ماجرای نبوت حضرت موسی علیه السلام است، حضرت موسی علیه السلام رفت تا برای خانواده‌اش آتشی بیاورد، اما به فضل الهی در حالی بازگشت که نبی الله بود، شما شیعیان نیز اگر از خدای متعال بخواهید، امیدتان فقط به خدا باشد، از غیر خدا مایوس شوید و با توجه قلبی، اصرار، الحاح و جدیت همراه با توبه و گریه به ویژه در شب‌های قدر از خدای متعال نزول رحمت واسعه‌اش یعنی ظهور و فرج را طلب کنید، خدای متعال شما را دست خالی بر نمی‌گرداند.

﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ. وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ. قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ. فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرِ إِنَّهُمْ مُنْتَضِرُونَ﴾

آیا ندانسته اند که ما آب را به سوی زمین بی گیاه می رانیم و به وسیله آن زراعتی را بیرون می آوریم که دام هایشان و خودشان از آن می خورند؟ پس آیا [آثار رحمت خدا را] نمی بینند؟ و [مشرکان از روی مسخره به مؤمنان] می گویند: اگر راست می گویند این فتح و پیروزی [که به خود وعده می دهید] کی خواهد بود؟ بگو: در روز فتح و پیروزی [حتی مؤمنان،] کسانی که کفر ورزیده اند، نه ایمان آوردنشان سودشان دهد و نه به آنان مهلت داده می شود؛ بنابراین از آنان روی برگردان و منتظر [رسیدن پیروزی] باش که آنان هم [به گمان خود] منتظرند که بر شما پیروز شوند.

| سجده / ۲۷ |

ابن دَرَّاج قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام يَقُولُ فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ قَالَ يَوْمَ الْفَتْحِ يَوْمَ تَفْتَحُ الدُّنْيَا عَلَى الْقَائِمِ لَا يَنْفَعُ أَحَدًا تَقَرَّبَ بِالْإِيمَانِ مَا لَمْ يَكُنْ قَبْلَ ذَلِكَ مُؤْمِنًا وَبِهَذَا الْفَتْحِ مُوقِنًا فَذَلِكَ الَّذِي يَنْفَعُهُ إِيمَانُهُ وَيَعْظُمُ عِنْدَ اللَّهِ قَدْرُهُ وَشَأْنُهُ وَتَزْخَرُ لَهُ يَوْمَ الْبَعْثِ جَنَّتُهُ وَتَحْجُبُ عَنْهُ فِيهِ نِيرَانُهُ^۱

۱ تأویل الآيات الظاهرة في فضائل العترة الطاهرة، ص: ۴۳۸

امام صادق علیه السلام پیرامون تفسیر آیه «قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ» فرمود: یوم الفتح (روز فتح و پیروزی) روزی است که دنیا برای ظهور حضرت قائم علیه السلام مهیا می‌شود و تقرب جستن به ایمان، تنها برای کسی سودمند است که پیش از آن هنگام مؤمن باشد و به آن فتح و پیروزی یقین داشته باشد. پس تنها مؤمن است که ایمانش برای او سودمند است و نزد خداوند قدر و منزلت والایی دارد و در روز قیامت و بعث (روز برانگیخته شدن انسان از قبر)، باغ‌های بهشتی او، به خاطر او آراسته و مزین می‌شود و آتش جهنم خداوند از او پرده درمی‌کشد.

✽ خدای متعال به مومنین و منتظرین امام زمان علیه السلام وعده فتح و پیروزی می‌دهد. در روز ظهور قدر و منزلت والا به مومنین و منتظرین حقیقی آشکار شده و در روز قیامت هم باغ‌های بهشتی برای ایشان مزین و آراسته می‌شود و از عذاب و شعله جهنم در امان هستند. بایسته است که آداب ایمان و انتظار را آموخته و خود را به آن‌ها مزین کنیم تا در روز فتح و ظهور در درگاه خدای متعال و رسول خدا و اهل بیت علیهم السلام سربلند باشیم.

جزء بیست و دوم

﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فَرَغُوا فَلَا قُوَّةَ وَأُخِذُوا مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ. وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ وَأَنَّىٰ لَهُمُ التَّنَاطُشُ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ. وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ. وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُّرِيبٍ﴾

و اگر ببینی [مشرکان] زمانی که [در قیامت] ترسان و وحشت زده می شوند و [برای آنان] توانایی [گریز از عذاب] نیست، و از جایی نزدیک [که موقف قیامت است] بازداشت می شوند. و [در آن موقعیت بسیار سخت] می گویند: به حق ایمان آوردیم، کجا و چگونه می توانند از فاصله بسیار دور [که فاصله قیامت تا دنیا است] به آن ایمان دسترسی پیدا کنند! [زیرا فرصت از دستشان رفته است] و پیش از این در دنیا به حق کافر شدند، و ناآگاهانه و دور از معرفت و علم، سخن پراکنی می کردند و [در نتیجه] میان آنان و همه خواسته هایشان [به وسیله مرگ] جدایی انداخته شد، همان گونه که پیش از این با هم کیشانشان رفتار شد: زیرا آنان همواره [نسبت به حق] در تردیدی سخت بودند.

سبا / ۵۱ الی ۵۴

قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ عليه السلام وَ اللَّهُ لَكَأَنِّي أَنْظِرُ إِلَى الْقَائِمِ عليه السلام وَ قَدْ أَسْنَدَ ظَهْرُهُ إِلَى الْحَجَرِ ثُمَّ يَسْتَشِدُّ اللَّهُ حَقَّهُ ثُمَّ يَقُولُ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ مَنْ يُحَاجِّجَنِي فِي اللَّهِ فَأَنَا أَوَّلِي بِاللَّهِ، أَيُّهَا النَّاسُ مَنْ يُحَاجِّجَنِي فِي آدَمَ فَأَنَا أَوَّلِي بِآدَمَ، أَيُّهَا النَّاسُ مَنْ يُحَاجِّجَنِي فِي نُوحٍ فَأَنَا أَوَّلِي بِنُوحٍ، أَيُّهَا النَّاسُ مَنْ يُحَاجِّجَنِي فِي إِبْرَاهِيمَ فَأَنَا أَوَّلِي بِإِبْرَاهِيمَ، أَيُّهَا النَّاسُ مَنْ يُحَاجِّجَنِي فِي مُوسَى فَأَنَا أَوَّلِي بِمُوسَى، أَيُّهَا النَّاسُ مَنْ يُحَاجِّجَنِي

فِي عِيسَى فَأَنَا أَوَّلَىٰ بِعِيسَى، أَيُّهَا النَّاسُ مَنْ يُحَاجِّنِي فِي مُحَمَّدٍ فَأَنَا أَوَّلَىٰ بِمُحَمَّدٍ ص، أَيُّهَا النَّاسُ مَنْ يُحَاجِّنِي فِي كِتَابِ اللَّهِ فَأَنَا أَوَّلَىٰ بِكِتَابِ اللَّهِ، ثُمَّ يَنْتَهِي إِلَى الْمَقَامِ فَيُصَلِّي رَكَعَتَيْنِ وَيُنْشُدُ اللَّهَ حَقَّهُ، ثُمَّ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ ع: هُوَ وَاللَّهُ الْمُضْطَرُّ فِي كِتَابِ اللَّهِ فِي قَوْلِهِ «أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيكْشِفُ السُّوءَ - وَيجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ» فَيَكُونُ أَوَّلُ مَنْ يُبَايِعُهُ جَبْرِئِيلُ ثُمَّ الثَّلَاثُمِائَةِ وَالثَّلَاثَةِ عَشَرَ رَجُلًا - فَمَنْ كَانَ ابْتِغَاءً بِالسَّيْرِ وَافَاهُ - وَ مَنْ لَمْ يُبْتَغَلْ بِالسَّيْرِ فَقَدْ عَنِ فِرَاشِهِ - وَ هُوَ قَوْلُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ هُمْ الْمُتَقُودُونَ عَنْ فُرْشِهِمْ - وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ: «فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ - أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا» قَالَ: الْخَيْرَاتُ الْوَلَايَةُ^١

امام باقر علیه السلام فرمود: به خداوند سوگند! گوئی که حضرت قائم علیه السلام را جلوی چشمان خود می بینم که به حجارالاسود تکیه داده است. سپس خداوند را به حق خود سوگند می دهد و سپس می فرماید: ای مردم! هرکسی که با من درباره خداوند اقامه حجت کند، من شایسته ترین فرد نسبت به خداوند هستم. ای مردم! هرکس که با من درباره آدم علیه السلام محاجّه (اقامه حجت) کند، من شایسته ترین فرد نسبت به آدم علیه السلام هستم. ای مردم! هرکس که با من درباره نوح علیه السلام محاجّه کند، من شایسته ترین فرد نسبت به نوح علیه السلام هستم. ای مردم! هرکس که با من درباره ابراهیم علیه السلام محاجّه کند، من شایسته ترین فرد نسبت به ابراهیم علیه السلام هستم. ای مردم! هرکس که با من درباره موسی علیه السلام محاجّه کند، من شایسته ترین فرد نسبت به موسی علیه السلام هستم. ای مردم! هرکس که با من درباره عیسی علیه السلام محاجّه کند، من شایسته ترین فرد نسبت به عیسی علیه السلام هستم. ای مردم! هرکس که با من درباره رسول خدا صلی الله علیه و آله محاجّه کند، من شایسته ترین فرد نسبت به رسول الله صلی الله علیه و آله هستم. ای مردم! هرکس که با من درباره کتاب خدا محاجّه کند، من شایسته ترین فرد نسبت به کتاب خدا هستم. سپس حضرت قائم علیه السلام می رود و دو رکعت نماز

^١ تفسیر قمی، ج ٢، ص: ٢٠٥

می‌گزارد و خداوند را به حقش سوگند می‌دهد. سپس امام باقر علیه السلام فرمود: به خداوند سوگند! منظور از مضطر (به تنگ آمده) در کتاب خداوند آیه «أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَحْلِلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ» (ایا (کیست) آن کس که درمانده را چون وی را بخواند اجابت می‌کند و گرفتاری را برطرف می‌گرداند و شما را جانشینان این زمین قرار می‌دهد) او (حضرت قائم علیه السلام) می‌باشد. پس اولین کسی که با او بیعت می‌کند، جبرئیل است. سپس سید و سیزده مرد که یاران او می‌باشند با او بیعت می‌کنند و هر کس که در مسیر او به او برمی‌خورد، به او ملحق می‌شود و هر کس که در مسیر به او برقی خورد، از بستر خود ناپدید می‌شود و منظور از سخن امیر المؤمنین علیه السلام که فرمود: آنها از بستر خود ناپدید می‌شوند، همین افراد هستند و منظور از آیه «فَاسْتَقْبُوا الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعًا» [وی روی خود را به آن (سوی) می‌گرداند پس در کارهای نیک بر یکدیگر پیشی گیرید. هر کجا که باشید خداوند همگی شما را (به سوی خود باز) می‌آورد] نیز همین است و مقصود از خیرات در آیه، ولایت می‌باشد.

❦ طبق این بیان امروز عصره و چکیده تمامی انبیاء و اولیاء الهی و همچنین آئینه تمام نمای رسول خدا صلی الله علیه و آله و اهل بیت گرامی ایشان، وجود مقدس امام دوازدهم حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف است. اوست که در این دوره غیبت از شدت ابتلائات و مصائبش، مضطر شده و نهایتاً با حال اضطرار و استغاثه و تضرع به درگاه خدای متعال دعا می‌کند و خدای متعال فرج او را می‌رساند و اصحابش را در کنارش و در کنار خانه خدا جمع می‌کند و به او اذن قیام و برپائی دین و قرآن و عدالت و امنیت را می‌دهد. حال بایسته این است ما نیز در آستانه شب تکرار نشدنی قدر که تقدیرات تمامی مردم و حتی تقدیرات وجود مقدس امام زمان علیه السلام در این شب رقم می‌خورد، فرصت را غنیمت شمرده و با حال توبه و گریه و تضرع و استغاثه هم نوا با وجود مقدس امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف، از همه مصائب و سختی‌ها و ابتلائات همچنین از زیاده دشمنان و کمبود دوستان

و یاران حقیقی به درگاه خدای حاکم قادر شکایت برده و ظهور و
فرج را از درگاه خدای متعال طلب کنیم؛ اللَّهُمَّ إِنَّا نَشْكُو إِلَيْكَ فَقَدْ
نَبَّيْنَا صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ غَيْبَهُ وَلَيْنَا وَ كَثْرَةَ عَدُوِّنَا وَ قِلَّةَ عَدَدِنَا وَ شِدَّةَ
الْفِتَنِ بَيْنَا وَ تَظَاهَرَ الزَّمَانِ عَلَيْنَا... .

جزء بیست و سوم

﴿قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ
قَالَ فَاحْزُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ﴾

[ابلیس] گفت: من از او [حضرت آدم] بهترم، مرا از آتش آفریدی و او را از گل ساخته ای. خدا گفت: از آن [جایگاه یعنی بهشت] بیرون رو که بی تردید تورانده شده ای.

| ص ۷۶ و ۷۷ |

سَمِعْتُ أَبَا الْحَسَنِ عَلِيَّ بْنَ مُحَمَّدٍ الْعَسْكَرِيِّ عليه السلام يَقُولُ مَعْنَى الرَّجِيمِ أَنَّهُ
مَرْجُومٌ بِاللَّعْنِ مَطْرُودٌ مِنْ مَوَاضِعِ الْخَيْرِ لَا يَذْكُرُهُ مُؤْمِنٌ إِلَّا لَعْنَهُ وَإِنَّ فِي
عِلْمِ اللَّهِ السَّابِقِ أَنَّهُ إِذَا خَرَجَ الْقَائِمُ عليه السلام لَا يَبْقَى مُؤْمِنٌ فِي زَمَانِهِ إِلَّا رَجِمَهُ
بِالْحِجَارَةِ كَمَا كَانَ قَبْلَ ذَلِكَ مَرْجُومًا بِاللَّعْنِ^۱.

امام حسن عسکری علیه السلام فرمود: معنای «الرَّجِيم» این است که شیطان با لعنت
رانده شد و از جایگاه های نیکی دور شد و هیچ مؤمنی از او یاد نکند جز این که
او را لعنت گوید. در علم پیشین خداوند رقم خورده است که چون حضرت قائم علیه السلام
قیام کند، هیچ مؤمنی در زمان او نخواهد بود جز این که شیطان را با سنگ براند،
همان گونه که پیش از آن با لعنت رانده شده است.

❁ ذکر و یاد حجت های الهی همانند ذکر و یاد خدای متعال انسان را غفلت و گناه و عصیان باز می‌دارد. مهمترین مأموریت شیطان این است که مومنان و منتظران امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف را از ذکر و یاد آن حضرت غافل کند. بایستی از خدای متعال و ولی دوران و امام حی زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف درخواست کنیم به ما توفیق ذکر و یاد خویش را عنایت کند، چرا که عطر ذکر و یاد آن جناب انسان را از وادای غفلت به وادای ذکر و توجه و هوشیاری و نهایتاً ارتباط قلبی با امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف و خدای متعال رهنمون می‌شود.

﴿وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِيءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾

و زمین به نور پروردگارش روشن گردد، و کارنامه [اعمال در میان] نهاده شود، و پیامبران و شاهدان را بیاورند، و میانشان به حق داوری گردد، و مورد ستم قرار نگیرند.

| زمر / ۶۹ |

أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام يَقُولُ إِنَّ قَائِمَنَا إِذَا قَامَ أَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَاسْتَعْنَى الْعِبَادُ عَنْ ضَوْءِ الشَّمْسِ وَ ذَهَبَتِ الظُّلُمَةُ وَ يُعَمَّرُ الرَّجُلُ فِي مَلِكِهِ... وَ تُظْهِرُ الْأَرْضُ كُنُوزَهَا حَتَّى يَرَاهَا النَّاسُ عَلَى وَجْهِهَا وَ يَطْلُبُ الرَّجُلُ مِنْكُمْ مَنْ يَصِلُهُ بِمَالِهِ وَ يَأْخُذُ مِنْهُ زَكَاتَهُ فَلَا يَجِدُ أَحَدًا يَقْبَلُ مِنْهُ ذَلِكَ اسْتَعْنَى النَّاسُ بِمَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ.

امام صادق عليه السلام می فرماید هنگامی که قائم مظهر فرماید زمین از نور پروردگارش منور گردد چنانچه مردم از روشنی خورشید بی نیاز گردند و تاریکی نابود شود و در سلطنت آن حضرت مردم عمر طولانی پیدا می کنند و گنج های نهانی زمین آشکار گردند و مردم آنها را بحشم خود ببینند و در آن روزگار بقدری مردم بی نیاز شوند که اگر کسی بگردد تا شخصی را بدست آورد که به او کمک نماید یا زکاة بدهد موفق نمی شود و مردم بر اثر نعمتی که خدا به آنها ارزانی داشته از همه چیز بی نیازند.

❁ در فرمایشات اهل بیت علیهم السلام دنیای شگفت انگیز ظهور امام زمان علیه السلام به خوبی ترسیم شده است، دنیایی که در آن مردم بی نیاز شده و خدای متعال به آن‌ها عمر طولانی عطا می‌کند، زمین گنجینه‌ها را خود را خارج می‌کند و مردم طوری بی نیاز می‌شوند که فرد ثروتمند به دنبال فردی نیازمند می‌گردد تا مالی به او بدهد اما چنین کسی را نمی‌یابد، همه جای زمین در اثر بارش‌های سودمند فراوان سرسبز شده، امنیت به حدی فراگیر می‌شود که یک زن به تنهایی و با ثروت فراوانی که همراهش هست از شرق عالم به غرب آن سفر می‌کند و کسی متعرض او نمی‌شود، به عنایت امام زمان علیه السلام عقل و خرد و علم و دانش افراد رشد چشمگیری می‌کند، عدالت و امنیت و سلامت در همه آفاق منتشر می‌شود و خدای متعال به درستی عبادت می‌شود. روشن است که برای رسیدن به چنین دنیای شگفت انگیزی همه ما بایستی از صمیم قلب دعا کنیم، روزه که در آن روز همه مردم از چنگال فقر و بیماری و جنگ و جهل رها می‌شوند، روز رهایی.

«هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ»
آیا جز این انتظاری دارند که ناگاه قیامت در رسد در حالی که هوشیار نیستند؟

| زخرف / ۶۶ |

عَنْ زُرَّارَةَ بْنِ أَعْيَنَ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عليه السلام عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً؛ قَالَ هِيَ سَاعَةُ الْقَائِمِ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً^۱.
زراره بن اعین روایت می کند که: از امام صادق علیه السلام در باره آیه «هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً» سؤال کردم: امام فرمود: منظور از آن قیام حضرت قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف است که ناگهانی فرا خواهد می رسد.

❁ طبق باور همه ادیان الهی خدای متعال، پروردگار است عالم، قادر و توانا. او بر هر کاره قدرت دارد. از این رو هر لحظه اراده کند می تواند امور را طبق اراده خود تغییر دهد. در مورد تعجیل در فرج حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف هم ماجرا همین گونه است، اگر مانند اقوام پیشین که ذکر آن ها در قرآن کریم آمده، از جمله قوم حضرت یونس،

۱. تأویل الآيات الظاهرة في فضائل العترة الطاهرة، ص: ۵۵۲

قوم حضرت ادريس و قوم بنی اسرائيل که همه مردم به درگاه خداے متعال رفته و یکدل و یکصدا عاجزانه از درگاه خداے ارحم الراحمين نجات و فرج را طلب کنیم، خداے قادر و توانا می تواند به صورت ناگهانی و بدون مقدمه در کمترین زمان فرج حضرت مهدی عج را مقدر کند.

«هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ
وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ»

اوست که پیامبرش را با هدایت و دین حق فرستاد تا آن را بر همه ادیان پیروز
کند، و کافی است که خدا [بر وقوع این حقیقت] گواه باشد.

| توبه / ۳۳ |

عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الْمَاضِي عليه السلام قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ - هُوَ الَّذِي
أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَ دِينِ الْحَقِّ قَالَ هُوَ الَّذِي أَمَرَ رَسُولَهُ بِالْوَلَايَةِ لَوْصِيَّهِ
وَ الْوَلَايَةُ هِيَ دِينُ الْحَقِّ. قُلْتُ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ قَالَ يُظْهِرُهُ عَلَى
جَمِيعِ الْأَدْيَانِ عِنْدَ قِيَامِ الْقَائِمِ قَالَ يَقُولُ اللَّهُ وَ اللَّهُ مُنِمُّ نُورِهِ وَ لَايَةِ الْقَائِمِ وَ لَوْ
كَرِهَ الْكَافِرُونَ بِوَلَايَةِ عَلِيٍّ^۱.

محمد بن فضیل گفت: از امام موسی کاظم عليه السلام درباره آیه «هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ
بِالْهُدَىٰ وَ دِينِ الْحَقِّ» سؤال کردم. آن حضرت فرمود: او همان کسی است که
پیامبرش را به تبلیغ ولایت وصی و جانشین خود دستور داده است و ولایت همان دین
حق است. از آن حضرت در باره عبارت «لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ» سؤال کردم. آن
حضرت فرمود: منظور از آن غالب ساختن آن بر همه ادیان در هنگام قیام قائم عليه السلام

است. خداوند می‌فرماید: «وَاللَّهُ مُبِئُّ نُورٍ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ» [گرچه مشرکان را ناخوش افتد، خدا نور خود را کامل خواهد گردانید] که منظور از نور همان ولایت قائم علیه السلام و منظور از مشرکان، کسانی هستند که دیگران را در ولایت امیرالمؤمنین علیه السلام شریک قرار می‌دهند.

ﷺ وعده هائی که خدای متعال می‌دهد همه انجام شدنی است. دراین آیه خدای متعال وعده می‌دهد که دینی که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم آورده است و در روز غدیر و با ولایت امیرالمومنین و امامان پس از ایشان علیهم السلام آن دین کامل شده، بدست آخرین امام در همه آفاق منتشر شده و ندای اشهد ان علیا ولی الله عالمگیر خواهد شد و پیروان همه ادیان از حضرت مهدی علیه السلام استقبال نموده و تابع آن حضرت خواهند شد.

﴿اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾

بدانید که خدا زمین را پس از مردگی اش زنده می کند همانا ما نشانه ها را
بروینیت و قدرت خود را برای شما بیان کردیم تا بیندیشید.

| حدید / ۱۷ |

سَمِعْتُ جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ عليه السلام يَقُولُ نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ الَّتِي فِي سُورَةِ الْحَدِيدِ «وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ» فِي أَهْلِ زَمَانِ الْغَيْبَةِ ثُمَّ قَالَ عَزَّ وَجَلَّ - أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ وَ قَالَ إِنَّمَا الْأَمْدُ أَمَدُ الْغَيْبَةِ^۱

امام باقر عليه السلام فرمود: این آیه که در سوره حدید است: «وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمْدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ» [و مانند کسانی نباشید که از پیش به آنها کتاب داده شد و عمر و انتظار بر ایشان به درازا کشید، و سخت دل شدند و بسیاری از آنها فاسق بودند] درباره مردم زمان غیبت نازل شده است. سپس خداوند عز و جل فرمود:

۱ غیبت نعمانی، ص: ۲۴

«اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ» [بدانید که خدا زمین را پس از مرگش زنده می‌گرداند. به راستی آیات [خود] را برای شما روشن گردانیده‌ایم، باشد که بیندیشید] و فرمود: قطعاً منظور از آن مدت زمان [که بر آنها طولانی به نظر رسید]، مدت زمان غیبت است.

✽ در این آیه خداے متعال مومنان را هشدار می‌دهد که در امت‌هاے پیشین عده‌اے بودند که در اثر طولانی شدن غیبت حجت‌شان، قلب‌هاے آن‌ها سخت شده و از دائره ایمان خارج شدند. دوران غیبت امام زمان (عج) نیز دوران امتحان و آزمایش قلب‌هاست و پیروز این امتحان کسانی‌اند که بر باورهاے صحیح مکتب اهل بیت (ع) پایدار مانده و با توسل دائمی و روزانه و ارتباط قلبی مستمر با حجت‌حی زمان حضرت ولی عصر (عج) و روح خود را نورانی و با ایمان نگاه دارند.

﴿يُرِيدُونَ لِيُظْفِقُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ
وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾

می خواهند نور خدا را با دهان خود خاموش کنند و حال آنکه خدا - گر چه
کافران را ناخوش افتد - نور خود را کامل خواهد گردانید.

| صف / ۸ |

عَنْ أَبِي الْحَسَنِ عليه السلام قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى - يُرِيدُونَ
لِيُظْفِقُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَهِهِمْ قَالَ يُرِيدُونَ لِيُظْفِقُوا وَلَايَةَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عليه السلام
بِأَفْوَهِهِمْ قُلْتُ قَوْلُهُ تَعَالَى وَ اللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ قَالَ يَقُولُ وَ اللَّهُ مُتِمُّ الْإِمَامَةِ وَ
الْإِمَامَةُ هِيَ النُّورُ.... ثُمَّ قَالَ يَقُولُ اللَّهُ وَ اللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَايَةَ الْقَائِمِ^۱

محمد بن فضیل گوید از حضرت امام کاظم عليه السلام راجع بقول خدای تعالی
«میخواهند نور خدا را خاموش کنند» پرسیدم، فرمود: یعنی می خواهند ولایت
امیر المؤمنین عليه السلام را خاموش کنند، گفتم سپس خدای تعالی فرماید: «و خدا
کامل کننده نور خویش است»، فرمود: یعنی خدا کامل کننده امامت [امامان]
است و امامت نور است... سپس فرمود خدا می فرماید: «خداوند متعال نورش را
کامل می کند» منظور با ولایت قائم عجل الله تعالی فرجه است.

❁ در طول تاریخ و همواره دشمنان حق و حقیقت تلاش نموده اند با قتل و تهدید و دشمنی با حجت های الهی نور هدایت را خاموش کنند، اما خدای متعال نور ولایت امیرالمومنین و اولاد طاهرینش را روشن نگاه خواهد داشت و با نور امامت امام دوازدهم عجل الله تعالی فرجه الشریف هدایت خویش را کامل و تمام خواهد نمود. امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف همان نور است که به محضرش عرض می کنیم: سلام بر تو ای نور خدا که تمامی هدایت شوندگان به نور تو هدایت می شوند. او همان نور است که ولی دوران و حجت حی زمان و نور الله حقیقی و کشتی نجات امت است، او دوازدهمین و آخرین خورشید آسمان هدایت است. از خدای متعال می خواهیم اسباب تقرب ما به او و افزایش معرفت و محبتش را در قلب ما فراهم آورد.

﴿فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ. فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ﴾
پس زمانی که در صور دمیده شود. آن روز، روز بسیار سختی است. بر کافران آسان نیست.

| مدثر ۸ / الی ۱۰ |

عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عليه السلام قَالَ: قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ؛ قَالَ النَّاقُورُ هُوَ الْبَدَأُ مِنَ السَّمَاءِ أَلَا إِنَّ وَلِيِّكُمْ فَلَانٌ بَنَ فَلَانٍ الْقَائِمُ بِالْحَقِّ يُنَادِي بِهِ جَبْرَائِيلُ فِي ثَلَاثِ سَاعَاتٍ مِنْ ذَلِكَ الْيَوْمِ فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ يَعْنِي بِالْكَافِرِينَ الْمُوجِبَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَ بَوْلَايَةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عليه السلام^۱

امام محمد باقر عليه السلام فرمود: در آیه: «فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ»، «ناقور» ندایی از آسمان است که می گوید: ولی شما خداوند است و فلانی فرزند فلانی که قائم به حق است. جبرئیل در آن روز، در سه ساعت آن ندا را تکرار می کند و آن روز، روزی دشوار است که بر کافران آسان نیست. منظور از کافران، مرجئه [یعنی کسانی] هستند که به نعمت های خداوند و ولایت علی بن ابی طالب عليه السلام کفر ورزیدند.

۱ تأویل الآيات الظاهرة في فضائل العترة الطاهرة، ص: ۷۰۸

❁ یکی از نشانه هاے حتمی ظهور امام زمان ؑ نداء و صیحه آسمانی است. در روایات متعدده بیان شده که در همان روزے که نداء آسمانی توسط جبرئیل بر حقانیت امیرالمومنین و امام زمان ؑ بلند می شود، ابلیس نیز ندائی بر حقانیت دشمنان اهل بیت ؑ می زند، و در این روز تنها عده اے پیرو نداءے حق خواهند شد که باورهاے صحیح دینی و نشانه ها را از قرآن و روایات آموخته باشند.

﴿وَالْعَصْرِ. إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَتَوَصَّوْا بِالْحَقِّ وَتَوَصَّوْا بِالصَّبْرِ.﴾

سوگند به عصر و زمان، بی تردید انسان در زیان کاری بزرگی است؛ مگر کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند و یکدیگر را به حق توصیه نموده و به شکیبایی سفارش کرده اند.

| عصر / ۱ | ۳ |

المُفَضَّلُ بْنُ عُمَرَ قَالَ: سَأَلْتُ الصَّادِقَ جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ عليه السلام عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ؛ قَالَ عليه السلام الْعَصْرُ عَصْرُ خُرُوجِ الْقَائِمِ عليه السلام إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ يَعْنِي أَعْدَاءَنَا إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا يَعْنِي بَأْيَاتِنَا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَعْنِي بِمُؤَاَسَاةِ الْإِخْوَانِ وَ تَوَصَّوْا بِالْحَقِّ يَعْنِي بِالْإِمَامَةِ وَ تَوَصَّوْا بِالصَّبْرِ يَعْنِي فِي الْفِتْرَةِ^۱.

مفضل بن عمر گفت: از حضرت امام جعفر صادق عليه السلام درباره کلام خداوند عز و جل: «وَالْعَصْرِ، إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ» پرسیدم و ایشان فرمود: عصر، عصر قیام حضرت قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف است. «إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ» انسان در زیان است یعنی دشمنان ما. «إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا» مگر کسانی که به نشانه‌های ما [امامان عليهم السلام] ایمان آورده اند. «وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ» یعنی با دلتوازی از برادران مومن

اعمال صالح انجام داده اند. «وَتَوَاصُوا بِالْحَقِّ» یعنی یکدیگر را به امامت اهل بیت توصیه نموده اند. «وَتَوَاصُوا بِالصَّبْرِ» یعنی یکدیگر را به صبر در دوران غیبت توصیه کرده اند.

✽ قرآن کریم می‌فرماید صراط مستقیم و تنها راه نجات شناخت صحیح، باور و تمسک به ذیل ولایت امام دوازدهم حضرت مهدی عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى است. آنانکه راهی غیر از این طی کنند زیان کرده و از مسیر حق فاصله خواهند گرفت. بیائیم امام حی زمان خویش را به طور صحیح و براساس بیانات قرآن و اهل بیت علیهم السلام بشناسیم، توجه و رابطه قلبی مستمر و روزانه با او برقرار نموده، به دوستانش خدمت کنیم و برای رسیدن روز ظهورش همه با هم دعا کنیم.

احتجاج • بحارالانوار • تأويل الآيات الظاهرة • تفسير قمي
علل الشرائع • غيبت طوسي • غيبت نعماني • كفاية الاثر
كامل الزيارات • كمال الدين • كافي • معاني الأخبار

بهار قرآن ماه مبارک رمضان بهترین فرصت جهت آشنائی با ولی دوران و حجت حی زمان حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریک آن هم در پرتو آیات قرآن کریم است. کتاب حاضر ۳۰ آیه از آیات قرآن در مورد حضرت مهدی علیه السلام را انتخاب نموده و سپس به بیان یکی از احادیث وارد شده از جانب اهل بیت علیهم السلام در تفسیر آیه پرداخته است. در هر روز، جزء قرآن مربوط به آن روز قرائت می شود و سپس آیه ای از همان جزء که در کتاب برگزیده شده و تفسیر آن در مورد امام زمان علیه السلام است خوانده می شود. پس از آن ترجمه آیه و یک حدیث تفسیری برای همان آیه ذکر شده است. همچنین در هر جزء با الهام از آیه و حدیث مربوطه نکته ای جهت استفاده بیشتر و بهتر معارف و حیانی بیان شده است.

طبق بیان مفسران قرآن یعنی اهل بیت علیهم السلام تنها با ظهور باذکر امام زمان علیه السلام اوست که عالم بشریت روی امنیت، آرامش، رفاه، عدالت، سلامتی و دیگر زیبایی ها را خواهد دید. همواره و به صورت ویژه در شب های با عظمت قدر، عاجزانه و همراه با تضرع و استغاثه از درگاه خدای متعال بخواهیم به حرمت آیات قرآن و این ماه مبارک، هر چه زودتر فرج ولی اش امام زمان علیه السلام را برساند.

مؤسسه علمی فرهنگی موعود ثقلین
قم: خیابان سمیه، خیابان رجائی
کوچه پنجم، پلاک ۵۱
۰۹۱۹-۱۶۰-۷۶۱۶

moudethagalain